

SPEJDERJUL

1955

Hvor var hun træt efter de lange marchdage, da de omsider nåede Bethlehem - ! Træt til døden følte hun sig, medens hun ventede på Josef, der travede om for at finde den plads til dem i herberget, som han aldrig fandt.

Den nat bragte hun livet til verden. Den ukuelige blev født af en træt.

Og ingen forstod andet, end at en stald var blevet barselstue, og at udstyret var det meget småt med. Ingen - indtil det øjeblik, da hyrderne kom på besøg, uden at de var indbudt.

Deres hilsen gav genklang i den trætte moders sind. Dybest inde anede hun en sammenhæng, som hun ikke selv kunne fatte. De omgivelser, hun lå i, talte stærkt imod, at det hele havde noget med Gud at gøre. Der var ingen som helst storslåethed i den stald og i dette nattemørke. Den gode engel Gabriel måtte have glemt det hele. Han havde ikke engang sørget for et ordentligt herberg.

Var Guds løfter da ikke til at stole på? - Men så hyrderne da - og den sang, de havde fået fra et himmelsk kor?

Maria troede, og hun troede alligevel ikke. Men det hjalp, at hendes *pligt* stod hende ganske klar. Gud havde det jo sådan med at sætte i gang og så overlade det til mennesker. Gud ventede trofasthed mod pligterne, også når et lille menneske følte sig træt og forladt og stedt i usle kår. Maria ventede noget, hun vidste blot ikke *hvad*. Hun »gemte hyrdernes ord i sit hjerte og undrede sig.« Hvornår ville Gud mon igen komme?

Gud kunne da ikke være kommet - i det lille barn, hun havde gemt der i halmen? Gud og halm passede ikke sammen. Maria måtte holde sine tanker for sig selv. De kunne nemt blive let ud, hvis de »fornuftige« fik rede på dem.

Træthed - halm - latterliggørelse - det var menneske-tankernes kor i julestalden. - Det himmelske kor sang andre ord. Hvilke ord var de sande? De nære eller de fjerne?

Det var det svært at sige noget om den gang, og det kan for nogle være svært endnu. Burde Gud ikke komme på en anderledes imponerende måde? Burde det ikke også i dag være noget virkelig storslået at være »et Guds barn«?

Vi gør stads af hans fødselsdag nu, men vi gør mest stads for vor egen skyld. Vi kan godt nok have brug for stads - så trætte, så langt nede i hverdagshalmen vi er.

Men det var ikke *stads*, der rejste sig fra Marias krybbe-halm. Det, der rejste sig, var den Jesus Kristus, som endnu den dag i dag fører dig og mig frem til ingen ringere end den eneste sande og hellige Gud og siger: Tag imod denne min broder eller søster, løft dette hjerte op af den halm, som er tyngt af megen usselhed. Giv på min bøn dette menneske juleklæder, - juleglæder.

Hurra! Også jeg har fået noget at gemme i mit hjerte og at grunde over. Til min glæde!

JULENS HURRA

Af biskop Eivind Berggrav

Illustreret af V. Guttorm Pedersen

GEORG V. BENGTSSON

Kun en

kattekillling

Den store, sorte schæfer for i lange spring og med blottede tænder løs på Knud.

Knud og Svern var på vej ned til søen for at lege med den store pram, de havde lavet af et stykke udhulet tømmer, da de fik øje på et opløb af børn ude på engen.

De genkendte en del af deres skolekammerater og gik derhen for at se, hvad der var årsag til opløbet. Det kunne jo være et lille rask slagsmål, - men det var det ikke.

Der åndede fred og fordragelighed over den lille gruppe, der havde anbragt sig på den solbeskinne grøfteskråning.

Else var midtpunktet i gruppen.

Hun var den dygtigste pige i II mellem - og tillige den kønneste.

Men det var nu ikke alene det, der havde fået hendes klassekammerater til at danne en interesseret gruppe omkring hende. Nej, det var såmænd den killing, en lille, blågrå allerkæreste kattekilling, som livsglad og kåd, berust af solskin og trangen til at røre

sig dansede rundt på bagbenene, strittende med forpoterne efter et svirrende strå, som Else drillende holdt netop uden for dens rækkevidde.

Svern lagde den tunge pram fra sig på engen, og Knud smed den rulle tøjsnor, han i dagens anledning havde lånt uden forlov, hvorefter begge drengene slog sig ned på grøfteskråningen og morede sig over det lille dyrs kåde krumspring, der på een gang var både klovnagtige og samtidig præget af graciøs smidighed.

- Nu er den vist træt! sagde Knud. - Må jeg holde den lidt?

Else nikkede, og Knud tog killingen op til sig.

- Hvad hedder den?

- Vi kalder den Kitty! svarede Else.

- Jeg vil også prøve at holde Kitty! forlangte Svern, og nu gik den lille killing fra

favn til favn. De ville alle prøve den særegne nydelse, det er at slutte et så lille, blødt og henrivende dyrevæsen i armene, lægge kinden til dens bløde, varme pels og lytte til den sagte, snurrende lyd, der tilkendegav, at den »spandt«, d. v. s. befandt sig storartet yed alle de kælerier, der blev den til del.

*

- Pas på! varskoede Knud pludselig. - Der kommer slagterens Aksel med sin schæferhund.

- Bare han ikke kommer herhen! udbrød Else ængstelig, greb sin kæledægge og knugede den beskyttende ind til sig.

- Jamen, det gør han! fastslog Svern.

Aksel havde fået øje på den lille gruppe og var ganske naturligt blevet nysgerrig, hvorfor han satte kursen over imod dem. Han havde en stor, sort schæferhund med sig og førte den i en kort lædersnøre.

- Aksel! råbte Knud. - Lad være med at komme herhen. Else har en lille killing, og den er bange for din hund!

- Hvad kommer det mig ved? svarede Aksel og gik nærmere, idet han dog holdt igen på schæferen, der åbenbart havde fået farten af killingen og ville fare frem.

Aksel klarede sig ikke særlig godt i skolen.

Han var vant til, at kammeraterne lo ad ham eller ligefrem drillede ham. I dette øjeblik følte han, at han var den stærkeste. Det var en dejlig følelse. Hvorfor skulle han give afkald på at nyde sin triumf?

Else rejste sig op, hvid i ansigtet. Hun var lige så bange for schæferen, som den lille killing var. Kitty havde fået øje på sin dødsfjende og var holdt op med at spinde. Den stirrede stift på hunden, der begyndte at klynke og småbjæffe af ivrighed. Kittys hale svulmede op og blev meget tyk.

Knud sprang rasende hen imod Aksel, som nu endelig standsede. Svern og de andre drenge, der var vrede over Aksels hensynsløshed, dannede en lukket kreds - dog i passende afstand - omkring Aksel og den savlende schæfer. Den var meget urolig.

Aksel lo hoverende. - Hvad vil I? Jeg kan jo pudse Max på jer!

- Både Else og hendes lille killing er bange for Max, forklarede Knud. - Træk hjem med Max eller gå et andet sted hen!

- Vel vil jeg ej! svarede Aksel, som frygtede for, at hans sejr skulle glide ham af hænderne. - Jeg lader mig ikke kommandere af dig, sådan en pigernes ridder, tøsedreng ...

Knud knyttede næverne og gik frem mod Aksel.

- Flyt dig! skreg Aksel ophidset. - Ellers pudser jeg Max på dig!

Max begyndte at knurre truende, og fra kredsen omkring Aksel lød der pludselig et hånende mangestemmigt kor: - Øv! Øv! Fejge fyr! Øv! Øv! Fejge fyr!

Aksel glemte sig selv. - Puds! skreg han til Max.

Det var ikke hans mening at give slip på snøren. Han ville kun forskrække Knud og de andre og se dem pile af sted.

Men Max var lydigh. Den satte af i et

mægtigt spring, og snøren røg ud af hånden på Aksel.

Max var løs!

*

Den store, sorte schæfer fo'r i lange spring med blottede tænder og rejste nakkehår løs på Knud.

Knud stod som lammet og følte, han kunne intet gøre. Rent instinktmæssig førte han armene op for at beskytte hals og ansigt.

Else gav et skærende skrig, og den lille killing, som uafbrudt havde holdt øje med sin fjende, borede i det sekund klørne dybt ind i hendes arme og satte af i et langt spring ud i luften.

Det blev Knuds redning.

Hos Max gik naturen over optugtelsen. Den glemte fuldstændig den givne ordre og satte af sted efter killingen, der suste langs grøtekanten som en raket.

Heldigvis blev Max kraftigt generet af snøren, der slæbte efter den, og som den af og til snublede i. Ellers var det grusomme kapløb meget hurtigt endt med schæferens sejr og killingens voldsomme død.

Som det var nu, klarede Kitty sig fint, og forude kom redningen til syne.

Grøften, som Kitty fulgte, førte fra en sluse ved søen hen til en stor rørledning, der ledede vandet ud til en tilsvarende sluse ved stranden. Men sluserne åbnede sig kun ved stærk ebbe. Derfor var både grøften og rørene tørre og tomme i øjeblikket.

Da Kitty nåede dæmningen, hvor rørledningen begyndte, fo'r den uden at betænke sig ind i rørene og forsvandt i mørket.

Få sekunder efter bremsede Max op og kørte på enden ned ad skråningen for derefter under vild gøen, afbrudt af en skuffet klynken, at tage opstilling foran rørets munding.

Knud var den første, der nåede frem til den rasende schæfer.

- Se så at få Max væk! råbte han til Aksel, der slukøret kom løbende. - Synes du ikke, den har lavet ulykker nok i dag?

Jo, det syntes Aksel. Han var meget medgørlig oven på den forskrækkelse, han havde fået, da Max slap fra ham og nær var sprunget på Knud.

På vej hjem mødte han Else, der hulkede højt.

- Er det Kitty? spurgte Aksel og standsede.

Else nikkede.

- Hold op med at tude! trøstede han. - Det er jo kun en kattekilling. Jeg skal nok skaffe dig en anden!

- Jamen, det er jo ikke Kitty! Og Else gik videre, stadig grædende.

*

Da hun kom hen til dæmningen, stod Knud og Sønn der allerede. De var i en vild diskussion om, hvem af dem, der skulle kravle ind i røret og forsøge at få fat på Kitty.

- Jeg er den ældste! sagde Knud.

- Men jeg er den tyndeste! sagde Sønn.

De andre drenge meldte sig ikke. De havde ikke den ringeste lyst til at kravle dybt ind i de mørke rør og måske »sidde fast«. Nej, ikke tale om, for det var jo da kun en kattekilling!!

- I må ikke! sagde Else bestemt og holdt op med at græde. - I kan komme til at »sidde fast«, og tænk, hvis slusen bliver åbnet! Men inderst inde håbede hun, at de ville prøve, for hun kunne ikke holde ud at tænke på, at hendes lille, søde Kitty skulle sulte ihjel eller drukne inde i den mørke rørledning.

ILLUSTRERET AF TAGE ANDERSEN

Nu binder jeg snoren om dit højre ben, forklarede Knud, og hvis du kommer til at sidde fast, kan vi rykke dig ud!

- Så trækker vi lod! sagde Knud og lod, som han ikke havde hørt Else.

De trak lod, og Svenn vandt.

- Hurra! skreg han og var i samme øjeblik kravlen på maven på vej ind i røret.

- Stop, din jubelidiot! brølte Knud. - Tænk dig dog om. Vi må da have forbindelse med dig, så vi ved, hvor du er. Hent lige den rulle tøjsnor, Kaj! henvendte Knud sig til en kammerat, og Kaj pilede af sted og kom tilbage med tøjsnoren.

- Nu binder jeg snoren om dit højre ben, forklarede Knud, og hvis du kommer til at sidde fast, kan vi rykke dig ud. Een ting til. Du får ikke lov til at kravle længere ind, end der er snor! Når du mærker, snoren strammer, skal du komme ud igen! Forstået?

Svenn nikkede, snoede sig ivrigt ind i røret og forsvandt. Kun tøjsnoren, der fulgte efter i små ryk, røbede, at han stadig var i bevægelse, dybere og dybere ind i den lange, mørke rørledning.

Drengene satte sig på skråningen og lod sig gennembage af solen veltilfredse med, at det ikke var dem, der skulle ind i mørket dybt under jorden. Else sad lidt for sig selv og fulgte spændt snoren, som Knud havde taget i hånden for bedre at kunne følge Svenns fremtrængen.

Af og til lå snoren stille. Svenn hvilede sig. Men så fortsatte han med nye kræfter, og snoren hoppede i små ryk ind i røret og forsvandt som en slange, der kryber i skjul.

Men selv om snoren stadig var i bevægelse, gik det alligevel langsomt.

Det var tydeligt, at Svenn hurtigt blev træt, og snoren var meget lang.

Hvilene blev hyppigere og længere, og når snoren igen kom i bevægelse, var det med små, langsomme, forsigtige ryk.

Der var gået en god halv times tid. Nu var der kun et par meter af snoren uden for røret. Knud strammede snoren til og standsede Svenn.

Knud havde netop over for de andre og sig selv indrømmet, at det var ualmindelig modigt og udholdende af Svenn at børe sig så langt ind i rørene, da en dreng kom farende hen over engene ude fra søen.

- Slusen ... gispede han, da han kom nær nok. - Slusen er åbnet!

Knud smed sig ned ved røret, satte hænderne for munden og brølte: - Svenn! Kom hurtigt ud! Slusen er åbnet!

Han gentog advarselsråbet flere gange, men der kom ikke noget svar inde fra det mørke rør.

Knud greb snoren, der lå stille, og gav et kraftigt ryk.

Hvad var det?

Snoren var løs! Knud trak den ud i håb om et eller andet livstegn fra Svenn. Men der var intet. Knuden var løst op eller selv gået op?

Fra rørene hørtes ikke en lyd, men langt borte i grøfterne ude ved søen kom vandet skyllende. Det skinnede i solen som smeltet sølv.

På mindre end ti minutter ville det nå frem til dæmningen og fylde rørene.

*

De første minutter Svenn opholdt sig i rørene, fandt han opgaven interessant, spændende og nogenlunde bekvem.

Han var sikker på, at Kitty ikke var løbet ret langt ind. Hvorfor skulle den dog det, når Max blev udenfor? Svenn tænkte ikke over, at hundens gøen ind i rørene af disse blev forstærket ligesom i en kæmpehøjtaler, således at den lille killing netop fik indtrykket af, at hunden var lige bag ved den.

Rørene var af cement og så vide, at han uden vanskelighed kunne mave sig frem. Få meter inde var alt bælgmørkt omkring ham, men endnu kunne han høre kammeraterne tale sammen ved rørets munding.

Sammenbidt, energisk og fuld af gå-på-mod kravlede han fremad i små ryk: hænderne frem, løfte kroppen og slæbe sig frem. Til slut tærerne frem til næste løft.

Det var gymnastik, og det gav varme.

Heldigvis var der luft nok i rørene, og luften var kølig. Alligevel svedte han, så dråberne løb ham ned over næsen.

En underlig fornemmelse at ligge fastpresset i et sådant snævert mørkt rum, dybt under jorden og helt alene!

Engang imellem løb hans fantasi løbsk, og altid når han holdt en lille pause og lå og hvilede sig. Hvis han nu sad fast og hverken kunne komme frem eller tilbage?

I samme øjeblik gik det op for ham, at han i sin blinde iver var kravlet ind i rørene uden at undersøge, hvorledes det var at bevæge sig i modsat retning, for vende sig kunne han ikke.

Han prøvede øjeblikkeligt at kravle baglæns.

Det var lige så let som at kravle fremad, og så var han atter rolig.

Men - hvis nu slusen blev åbnet?

Svenn følte, at hjertet slog hurtigere og prøvede på at berolige sig selv: Kammeraterne ville opdage det i god tid og advare ham. Knud ville simpelthen hale ham ud med snoren, der var bundet fast til hans højre ben.

Og så kravlede Svenn fremad igen og følte for hvert tag spændt frem for sig i håbet om at mærke Kittys varme, bløde pels. Han tvang sig til at tænke på den lille, glade killing og Elses glæde, når den i god behold var bragt ud igen, for han følte, at panikken lurede på ham her dybt inde i de mørke rør.

Anstrengelsen og anspændelsen havde udmattet ham. Han havde mest lyst til at give op og begynde at kravle ud igen.

Han kunne levende forestille sig, hvor vidunderligt det ville blive at kravle den modsatte vej. Mod lyset, mod solen og livet.

Svenn var standset, men mavede sig stønnende videre ind i mørket. Han kunne ikke skuffe Else. Han nænnede heller ikke, at den lille killing skulle dø herinde i de kolde, mørke rør. Endelig: Hvad ville kammeraterne sige, for Knud havde jo ikke givet stopsignal endnu?

Hænderne frem, løfte kroppen, tærerne frem. Videre! Videre med sveden perlen på panden og dryppende fra næsetippen.

Netop da hørte han en lyd, der fik ham

til at løfte hovedet, så han knaldede baghovedet hårdt imod den øverste del af røret.

Et lille ynkeligt spædt »mjav«!! Een gang, flere gange.

- Kitty, Kitty! kaldte han og gentog, men Kitty kom ikke. Den bare mjavede. Og hvor var den? Lige foran ham? Eller langt, langt inde i rørene?

Svenn kravlede ivrigt fremad igen med friske kræfter. Han syntes selv, han havde kravlet mange, mange meter, men stadig hørte han Kittys mjaven langt forude.

Da forstod han, at rørledningen virkede som en telefon, så der var en mulighed for, at Kitty var langt borte endnu. Men der var måske også en mulighed for, at den var på vej hen til ham, så at de snart ville mødes?

Fremad igen. Godt, at snoren var så lang. Nu håbede Svenn blot, at den var lang nok. Knud måtte ikke standse ham netop nu! Det ville være frygteligt!

- Mjav! Mjav! Jo, nu var der ingen tvivl. Svenn smilede stolt og sejrbevidst. Kitty var lige foran ham. Han var helt bombesikker på det. Nogle få tag, så var han hos Kitty.

I dette øjeblik strammedes snoren om højre ben.

Svenn prøvede forsigtigt at hale benet til sig, men det lykkedes ikke. Knud sagde stop, og han var den stærkeste.

Svenn stønnede højt af fortvivlelse, og i sin desperation sparkede han snoren af med venstre ben og kravlede videre.

- Kitty! Kitty! kaldte han og gjorde sin stemme så indsmigrende, som han kunne. - Lille Kitty! Hvor er du?

Og Kitty svarede igen, glad og villig og fortrøstningsfuld. Men dens mjaven lød ikke, som den plejede. Der var ligesom en dyb resonans bagved, som når stemmer i radioen bliver sendt ind gennem ekko-rummet.

Svenn undrede sig, men fik slet ikke tid til at tænke nærmere over fænomenet, for nu skingrede advarselsråbene med uhyggelig styrke ind til ham: Svenn! Kom hurtigt ud! Slusen er åbnet!

*

Drengene diskuterede ophidset mulighederne for at standse vandet ved at dæmme op, og Knuds hjerne, som var i alarmtilstand, arbejdede lynhurtigt.

Et stykke borte var der en overkørsel over grøften. Her skulle vandet passere gennem en kort rørledning.

- Spring derhen! kommanderede Knud myndigt. - Få fat på brædestumper, sten, sække, hø, eller hvad I kan finde, og stop det i røret der, så vandet bliver standset, indtil det løber over ved siden af overkørselen! Og kammeraterne fo'r af sted, men Else blev stående.

- Knud, sagde hun, - du må love mig at redde Svenn, for det var min skyld, han krøb ind i rørene. Hun så på ham med øjnene blanke af tårer.

Knud lå i et nu på maven ved rørmundingen og brølte af sine lungers fulde kraft ind i ledningen: - Svenn! Hallo! Kravl fremad! Bliv ved fremad. Du kan ikke

Drengene rev og sled i jerndækslet. Nu var minutterne kostbare.

komme ud denne vej! Han gentog råbene med mellemrum.

- Hvad vil du dog gøre? spurgte Else rædselsslagen.

Knud svarede ikke. Han kastede et blik ud mod søen og konstaterede, at vandet kun var få meter fra overkørselen, hvor syv-otte raske gutter havde stoppet gennemløbet solidt og grundigt.

- Løb op til købmanden på hjørnet og bed om en sæk! kommanderede Knud. - Sig, vi skal nok betale den, men bed om at få den i en fart og kom så her tilbage med den - også i en fart!

Knud vinkede ad kammeraterne, der ikke kunne udrette mere ved overkørselen. De kom styrtende, og alle drengene plukkede nu græs, som om det gjaldt livet, hvad det faktisk også gjorde.

Da Else kom tilbage med sækken, blev græsset fyldt i og presset hårdt sammen, hvorefter sækken blev anbragt som en prop i det yderste rør i dæmningen.

- Hvad nu? spurgte en af drengene måbende. - Hvordan skal vi nu få Svenn ud? Knud vendte sig imod ham: - Tror du, jeg er idiot! Følg med!

Knud sprang foran dem op ad dæmningen og løb derfra videre i den retning, rørledningen førte: ud mod slusen ved stranden.

- Der, råbte Knud og pegede, medens han løb.

I samme øjeblik forstod de hans geniale plan. En lille, rund, grå betonbeholder løftede sig 20-30 centimeter op over det grøn-

ne enggræs. Foroven var den forsynet med et tungt og solidt jerndæksel.

Det var en rensbrønd, der førte ned til rørledningerne.

Hvis Svenn blot nåede derhen, var han frelst, men afstanden fra rørenes munding til rensbrønden var mindst to gange snorens længde. Spørgsmålet var, om Svenn havde kræfter til at kravle så langt? Og havde Svenn i det hele taget hørt Knuds opfordring til at blive ved med at kravle fremad?

Drengene nåede brønden, og Knud kastede sig ned ved den side, hvor der var et lille hul til løftekrogen.

- Hallo! gispede han ned gennem hullet og lyttede spændt.

Svaret overraskede dem alle.

- Mjav! lød det ynkeligt. - Mjav! Det var Kitty.

Drengene rev og sled i jerndækslet. Nu var minutterne kostbare.

Men dækslet gav sig ikke. Det var netop meget tungt, for at børnene ikke skulle åbne for brønden og styrtede ned.

- Dolkene! kommanderede Knud, og dolkene røg frem.

Han greb den stærkeste og borede den ned i løftehullet. De andre blev presset ind under dækslets kant, og så trak de til.

Dækslet løftede sig nogle centimeter.

I samme nu greb ivrige fingre fat uden hensyn til risikoen. Dækslet blev rejst på højkant og rullet ud i engen.

Der - dybt nede i cementbrønden sad stakkels Kitty og mjavede.

Knud klatrede ned, greb Kitty og rakte den op til en kammerat, der igen bragte den videre, indtil den endte hos Else, der med et jubelskrig sluttede den i sine arme.

Knud kastede sig ned ved rørmundingen på brøndens bund.

Han trak vejret meget dybt et par gange, og så brølte han, så cementrørene dirrede: - Hallo! Svenn! Kan du høre mig?

Alle lyttede spændt. Brøndens åbning var kranset af hoveder, der lyttede. Deriblandt både Elses og Kittys.

Og alle hørte svaret, der hvirvlede ud af rørledningernes forstærkeranlæg: - Hov, er du rigtig klog mand. Tror du, jeg er døv?

Det var Svenn!

Og han fortsatte: - Ta' lige og hold op med det. Du er ved at blæse mig tilbage i rørene igen, og nu vil jeg altså helst ud!

*

Lidt efter krøb Svenn langsomt ud af røret.

Han var udmattet, temmelig snavset, men meget lykkelig.

Kammeraterne og Else jublede, da han fra rensbrøndens øverste kant væltede sig ud i engens grønne, bløde græs. Selv Kitty spandt bifaldende og missede tilfreds med sine gule øjne.

- Sig mig engang, Svenn! spurgte Knud, medens han og de andre baksede med at sætte dækslet på plads igen. - Hvorfor svarede du ikke, da jeg råbte til dig, at slusen var åben, og heller ikke senere, da jeg hylede ind i rørene, at du skulle blive ved at kravle fremad? Hørte du mig ikke?

- Jo! svarede Svenn. - Jeg hørte dig ganske tydeligt, og jeg svarede også. Men dels havde jeg ikke meget luft at råbe op med, dels gik min stemme kun fremad. Min krop spærrede jo hele rørledningen ud til dig!!

- Forstod du, hvorfor jeg bad dig blive ved med at kravle fremad?

- Ja, det gjorde jeg! nikkede Svenn. - Netop i det øjeblik, forstod jeg dig. Jeg havde nemlig hørt Kitty mjave flere gange, og da jeg kom nærmere, kunne jeg høre, hvor *hult* det lød. Da du så råbte til mig, lød der et ekko i den retning, Kitty var, og så forstod jeg, at der måtte være en rensbrønd, og at min eneste chance lå i, at jeg nåede brønden, inden vandet nåede mig.

*

Vandet stod højt over sækken i rørmundingen, da drengene kom tilbage. Svenn, som trængte til at blive skyllet af, sprang ud og fjernede sækken, mens nogle af de andre drenge sørgede for, at spærringen ved overkørselen blev taget bort.

Så sad de alle på skråningen tæt ved dæmningen og så, hvorledes vandet skummende og hvirvlende fossede ind i rørledningen og fyldte den.

Det gyste lidt i dem alle, men samtidig følte de sig umådelig lettede.

Kitty var den eneste, der var helt og aldeles uinteressert og ubekymret. Den lå i Elses skød og spandt med lukkede øjne.

Men den var jo også kun en kattekilling.

FLUGT I MØRKET

AF ANNESOFIE HERMANN

EN SANDFÆRDIG BERETNING OM JØDERNES FLUGT. ILLUSTRERET AF OSCAR JØRGENSEN

Birgitte havde været i teatret og set »Købmanden i Venedig«. Hun var så fuld af oplevelsen, at hun havde glemt, der var gæster derhjemme, og hun løb - endnu med overtøjet på - ind i stuen for at fortælle sin mor om de tanker, Shakespeare havde sat i sving i hendes lyse hovede. Hun standede op lidt overrasket over at finde dr. Melchior og hans kone i stuen, og hun blev lidt rød i kinderne, fordi hun havde fornemmelsen af, at hun afbrød selskabet midt i en samtale. »Undskyld,« mumlede hun, »men jeg var bare så optaget af, hvad jeg havde set, at jeg lige måtte snakke med min mor om det.«

»Det gør ingenting,« sagde moderen, »tag frakken af og fortæl os, hvad du

syntes om »Købmanden«, om du ikke syntes, Angelo Brun var storartet som Shylock?»

»Jo, vi var mægtig optaget af det, Hanne og jeg,« sagde Birgitte, mens hun knappede frakken op, »vi syntes, de spillede så fint allesammen. Men der er bare det, at det problem, det hele handler om, kender vi ikke i dag. Der er jo ikke noget jødeproblem i dag.«

Stilheden, der fulgte denne bemærkning, kunne næsten føles, så massiv var den. Hendes mor så så mærkelig fortabt og forvirret ud, hendes far masede sin cigarstump ned i askebægeret, som ville han mase livet af et farligt kryb. Fru Melchior bare så på hende ligesom fuld af forblø-

felse, dr. Melchiors ansigt kunne hun ikke rigtigt se, det var i skygge, men hun havde indtryk af, at han var blevet meget bleg. Og pludselig blev hun blodrød i hovedet, for naturligvis var det taktløs at tale om jøder, når han var til stede og så så fremmedartet ud, og det var naturligvis derfor, de alle blev så mærkelige.

»Det er sært at høre dig tale sådan,« sagde hendes far og rømmede sig, »vi sad netop, da du kom hjem, og talte om Danmarks befrielse og det, Danmark blev befriet for. For mig er ti år jo ikke så meget, men det er klart, at det er noget helt andet for dig, der er blevet voksen i de år. Og det er jo også meget godt, at du ikke har oplevet eller ikke kan huske, hvad vi andre aldrig mener, at vi kan glemme.«

Fru Melchior vendte sig pludselig mod sin mand. »Jeg tror, Hugo, du skal fortælle Birgitte, hvad du var ved at fortælle os om før.« Dr. Melchior syntes at tøve lidt. Så drak han en slurk af et glas, der stod ved siden af ham, og begyndte:

»Jeg var ved at fortælle dine forældre om min flugt fra Danmark for 12 år siden. Det er noget, jeg ikke har fortalt om før, fordi jeg helst ville glemme.

Jeg er jøde, og derfor måtte jeg flygte, mens Danmark var besat. Jeg gik på det tidspunkt i første G. Og en eftermiddag, hvor jeg sad hos barberen og blev klippet, kom der en telefonbesked til mig. Jeg måtte ikke tage hjem, blev der sagt, jeg skulle gå hen til din far på hospitalet, hvor han boede dengang. Frisøren så så underligt på mig, men jeg forstod først senere, at der var medlidenhed i hans blik. Dengang tænkte jeg ikke over det; man havde jo nok læst om jødeforfølgelser i Tyskland, man havde læst på perfide plakater, at nu skete der snart noget her også, - men det er jo sådan med ulykker, at man kan forfærdes over, hvad der sker - men man tror ikke, det vil ramme en selv. Jeg var egentlig snarere indstillet på, at nogen derhjemme kunne være blevet syg, eller måske skulle vi bare alle til middag hos dine forældre. Og først da jeg kom hen til dem på hospitalet, fik jeg at vide, at jødeforfølgelserne var begyndt, og at man på hospitalet ville hjælpe os, mine forældre og mig og mange andre, til at rejse, til at flygte til Sverige.

Det var en underlig fornemmelse. Det havde været en ganske almindelig dag; jeg havde været i skole, jeg havde været henne at blive klippet, jeg havde været på biblioteket for at hente en bog - og pludselig var jeg en flygtning, min hverdag var skåret over; tusinde menneskers liv skulle pludselig blive anderledes, måske ødelæg-

Der kom en telefonbesked til mig: »Jeg måtte ikke tage hjem«.

ges, fordi en gal mand ikke kunne lide jøder.

Man kan ikke forestille sig det, hvis man ikke har prøvet det. Der var en gammel antikvitetshandler hos dine forældre, der ventede sammen med mig. Der var i det hus vel en 6 lægelejligheder, - det viste sig, at der var flygtninge i dem alle. Hvor mange ved jeg ikke, men vi var i hvert fald mange, da vi om aftenen, for en sikkerheds skyld udstyret med tæpper og tandbørster og lygter og kiksdåser, blev ført ned i hospitalets underjordiske gange, der forbinder afdelingerne indbyrdes. Der var et utal af små materialerum og depoter, og hvad ved jeg, og der sov vi om natten på havebænke, bårer, madrasser og lign. Det vil sige sov og sov. Jeg sov ikke meget, fordi mine forældre ikke var kommet frem som ventet.

De havde fået en advarsel som jeg, og de havde sagt, at de ville komme, så snart de kunne. Men der var den mulighed, at de var taget op om vort sommerhus i Rågeleje, hvor min far havde liggende nogle notater til en videnskabelig artikel, som lå ham meget på sinde. Og måske havde de haft pludselig lejlighed til flugt derfra? Og der var min gamle bedstemor i Roskilde - var de taget ned til hende? Der var så mange muligheder, man gerne ville tænke sig først, før man så det værste i øjnene: at de kunne være taget på flugten, eller før de var kommet ud ad døren overhovedet.

Hver nat transporteredes der, jeg ved ikke hvor mange, flygtninge af sted fra det hospital, hvor jeg boede. Jeg ventede længst, fordi vi ville se, om vi ikke kunne få noget at vide om mine forældre; men til sidst blev det bestemt, at den gamle antikvitetshandler og jeg skulle af sted. Han jamrede og græd, så det var en ynk, men da hans tuden heller ikke var helt ufarlig, hverken for ham selv eller mig, hans med-

flygtning, gav din far ham en beroligende indsprøjtning - ja selve stikket var nu ikke beroligende, for jeg har aldrig hørt et menneske hyle så højt over at få stukket en kanyle i sig, - men senere blev han så sløv, at vi næsten måtte slæbe ham ned ad trappen og ned i den ventende bil.

Jeg har aldrig været særlig modig, og jeg syntes, at den tur igennem de mørke-lagte gader var meget uhyggelig. Det hjalp, da vi kom ud af byen, men jeg så nu ikke meget, for jeg skulle ligge i bunden af vognen under nogle tæpper og sække. Den gamle Moses var så langt væk i sin morfinus, at han rallede på det uhyggeligste.

Vi kørte vist i flere timer og standsede først, da vi var kommet langt op ad kystvejen mod Helsingør. Det var bælgravende mørkt. Jeg prøvede at strække mine stive lemmer og få liv i dem. En ung mand trådte frem fra bagsiden af et bådeskur og vekslede nogle ord med vor chauffør, hvem han så har været. Alle tre måtte vi slæbe den stadig snorkende gamle Moses ud af bilen og ned i en lille motorbåd, der lå parat. Bilen kørte med det samme. Himlen var overskyet og vandet blæksort.

»Kan du svømme?« spurgte den unge mand, der sagde, at han hed Ole. Ja, det kunne jeg; det var vist det, jeg rent sportsligt var bedst til. »Ja, det er ikke for det,« fortsatte Ole, »jeg tror, det er en fin aften at komme over i, men man kan jo aldrig vide.«

Nej, man kunne aldrig vide. Vi havde ikke sejlet i ti minutter, før en tysk patruljebåd dukkede op og sendte nogle blændende projektorer ned imod vor lille båd.

»Glid stille ned i vandet på den anden side,« hviskede Ole. Og jeg adlød. Vandet var iskoldt, men jeg vidste, at nu svømmede jeg for livet, og så fik det være med kulden, som det kunne. Hvor langt, der var ind til kysten, er ikke til at beregne, - der var i hvert fald langt nok. Længe lå

jeg udmattet på strandkanten, men så jog kulden mig op, jeg måtte finde et sted, hvor jeg kunne blive tørret og varmet op.

Der var nogle tomme sommerhuse, men med mine valne og af kulde kraftløse fingre kunne jeg ikke finde ud af at brække mig vej ind. Jeg havde gjort en fire-fem forsøg famlende og forgæves, da jeg krøb gennem en hæk og stod over for noget, jeg tænkte mig var et stort havehus; i den anden ende af den parklignende have anede man en meget stor villa. Men heller ikke i havehuset kunne jeg komme ind. Nu var jeg så træt og så opgivende, at jeg fortrød, jeg ikke var blevet derude i det sorte vand. Måske var jeg besvimet, måske havde jeg trods alt blundet et øjeblik, ellers havde jeg vel før opdaget den skikkelse, der pludselig stod over mig. Jeg for op parat til at slås for mit usle, våde liv. Men man slås jo nu ikke med damer, selv om man er fortvivlet, og det var al sin kækhed til trods en ungdommelig kvindelig stemme, der aldeles uforknytt spurgte: »Hvem er De? Og er der noget, jeg kan hjælpe Dem med?«

Hun fandt en lygte i sin lomme og lyste mig ind i ansigtet - og det må have været svar nok. Hun åbnede med en nøgle, hun havde i hånden, hurtigt havehusets dør og skubbede mig ind. Hun gav sig til at rumstere ved kaminen, hvor der lå nogle ulmende gløder. »Jeg tænkte det nok,« sagde hun. »Jeg havde spejdermøde hernede i aftes, og pludselig lå jeg i min seng og kunne ikke huske, om jeg havde sørget for, at her var ordentlig slukket, - men det er jo meget godt nu.« I en fart fik hun blus på nogle store brændeknuder og hevet nogle tæpper op fra en slagbænk. »Jeg tror, De er sikrere hernede end oppe i huset,« sagde hun, »men jeg vil lige hente noget tørt tøj til Dem og noget at spise. Jeg hedder Annette.«

Jeg boede i Annettes spejderhus i 8 da-

En tysk patruljebåd dukkede op og sendte nogle blændende projektorer ned mod vor lille båd. Jeg gled stille ned i vandet på den anden side.

ge. Hun sørgede for mig på alle måder, både med mad og underholdning. Når hun ikke tog mig med op i det store hus, var det, fordi hendes fader for tiden sad til undersøgelse på Dagmarhus, og hendes mor havde fået et nervøst sammenbrud i den anledning og tålte ingen belastning af nogen art. Annette, som ikke var ældre end jeg, havde nok at gøre med at passe både moderen og mig. Senere forstod jeg, at det dog var det ringeste. Hendes far var mistænkt for at have været leder af en vældig transportvirksomhed af jøder og sabotører til Sverige. Hvordan han selv en dag klarede sig fri af Gestapos mistanke, var ubegribeligt, men det gjorde han nu. Imidlertid havde Annette ganske roligt overtaget hans virksomhed, hun og nogle af hendes spejdere, som alle var gode sejlsportsfolk, holdt »exporten« ved lige og havde indarbejdet et fortrinligt vagtsystem, som sættes i gang hver gang, der skulle sejles. Det erfarede jeg den sene aften, hvor Annette i en påfaldende ubekymret tone sagde, at vi hellere måtte prøve at sejle i nat.

Ud af mørket på stranden gled forskel-

lige ungdommelige personer, som hviskede en besked til Annette. Disse må tilsammen have været beroligende, for vi startede - denne gang i en åben robåd. Annette havde den ene åre og en af spejderne, der hed Janne, den anden. Jeg sad i agterstaven og tænkte på, om jeg denne gang skulle nå Sverige, det forjættede land med lys på gaderne, hvor mennesker kunne færdes frit. Skulle jeg der erfare noget om mine forældre? Årerne var omviklede med et eller andet, og jeg vil alle dage kunne høre inde i mig deres stille, flappende lyd i vandet. Vi styrede efter - ja det ved jeg ikke, der var ikke en stjerne at se. Men pludselig gled en båd ud af tågen, og til min forbløffelse genkendte jeg Oles stemme, ham, som jeg troede skudt, død og borte for 8 dage siden. Der var ikke tid til forklaringer nu. Annette stak en taske til mig, hun sagde, at jeg i den ville finde tøj og svenske penge. Jeg lovede at skrive, om jeg kunne finde lejlighed til at sende brev; og jeg holdt meget af hende, som hun stod der i mørket og ønskede mig alt godt fremover.

Vi havde ingen uheld på den tur, og Ole

fortalte på vejen, at han havde klaret sig for otte dage siden ved at bande som en svensker. Han havde svoret og svovlet på, at han i mørket bare var kommet for langt over på den forkerte side af vandgrænsen, og de havde troet ham, tyskerne, måske de havde haft færten af større og ganske andet vildt den nat.

Og så stod jeg da efter en rejse, der i og for sig havde været i 3 uger, langt om længe på en svensk strandbred med en håndtaske i den ene hånd og en adresse i den anden. De tre uger havde været meget lange - og de to flugtnætter lige så lange som resten af mit liv!

Nå, jeg blev student i Sverige. Naturligvis havde jeg prøvet på alle måder at få noget at vide om mine forældre. Vished skulle jeg først få efter befrielsen. Da hele Danmark jublede, var vi nogle, der græd. En af de jøder, der vendte hjem med Bernadottebusserne, kunne fortælle mig, at mine forældre var blevet taget i Roskilde, da de var taget ned for at hente min gamle bedstemor, - det var formodentlig den dag, hvor jeg sad på hospitalet og ventede på dem. Min far, der var en meget hidsig mand, havde på rejsen til Theresienstadt kastet sig med de bare næver over en tysk soldat, som havde skyndt på og skubbet til bedstemor. Og så var far blevet skudt. Man mente, at min mor var død af sorg i løbet af en måned. Min bedstemor, der alle dage havde været noget sart og skrantende, fik lungebetændelse og døde også.

Dr. Melchior tav. Der blev igen meget stille i stuen. Birgittes alvorlige øjne fulgte ham, da han rejste sig pludseligt, som ville han ryste alt dette af sig, som han ved sin levende fortælling havde fyldt stuen med.

»Historier, Birgitte -«, sagde han derhenne fra, »har i virkeligheden to slutninger.« Han vendte sig lidt efter og gik hen og tog sin kone i hånden. »Først er der den slutning, man så gerne vil have, om hvordan prinsen får prinsessen og det halve kongerige. Den slutning er her. Jeg skrev til Annette, når lejlighed gaves, og hun svarede mig, og det betød alverden for mig i disse udlændighedens år, hvor jeg intet vidste om mine nærmeste og var havnet blandt lutter fremmede. Vi mødtes, hun og jeg, efter befrielsen, og senere blev vi altså gift.

Den anden slutning er i virkeligheden meget mere spændende: hvordan klarer helten og prinsessen dette vanskelige liv? Lever de nu lykkeligt til deres dages ende? Der er som bekendt så mange drager til. Had og raceforfølgelse, unødig ødelæggelse af menneskeliv er nogle af dem, og der er brug for mange af Sgt. Georgs slags til at fælde dem. Jeg valgte at blive læge, Annette valgte at lade sit spejderarbejde og sit krigshjælpearbejde gå videre i et arbejde for mellemfolkeligt samvirke og forståelse. Måske skal vort arbejde hjælpe os. Også vor historie har en happy ending, hvis vi, når vi bliver gamle, skal kunne sige til hinanden: racehadet er en lille-lille-bitte smule mindre, end det var, da vi var unge!«

»Jeg tror, at De er sikrere hernede end oppe i huset,« sagde hun.

På en af disse smeltende varme sommerdage, som vi har så mange af, kan man jo tage en lille tur på besøg hos grønlandske spejderkammerater. Og her kan du se, hvorledes Thora Lund forestiller sig det.

Tegnet og fortalt af Poul Valentin Jensen

I en klippehule i provinsen Castellón i det østlige Spanien findes sikkert den ældste afbildning af dyrespor. Man ser her på væggen en bugtet række spor malet i rødt - og hvad der gør billedet særlig levende og interessant - man ser en jæger, der med lange skridt følger sporet. Dette billede er sammen med en hel del andre, der mest gengiver dyr og jagtsener, malet af istidsjægere for måske 10.000 år siden. De gengiver det, der har været det vigtigste i disse menneskers liv - jagten på de vilde dyr. Og her har vi så for første gang billedet af jægeren, der følger et dyrs spor.

For mennesker, der helt har været afhængige af jagt og fangst, må kendskabet til dyrenes spor og evnen til at følge dem have været af afgørende betydning. Det var sikkert ikke altid, at jægeren kunne nøjes med at gå op på en høj bakke eller klippe for straks at få øje på store flokke af vildt ude på de åbne vidder. Mange gange har han måttet strejfe omkring - måske i dagevis, langt fra sin lejr, før han er stødt på et spor. Selv det svageste aftryk af en dyrehov har kunnet give ham vigtige oplysninger, og han har kunnet følge sporet selv i det vanskeligste terrain. Sporene har vist ham vej til dyret eller til dets opholdssted. Men der er et langt spring

fra at have fundet ud af, hvor dyret er, og så til at have nedlagt det. Våbnene var svage og dårlige, og det fremgår af hulebillederne, at det har været store dyr, de har jaget, som hjorte, vildheste, vildsvin, bisoner o.s.v. Jægeren har måttet snige sig tæt ind på dem, for at våbnene skulle have nogen virkning. Der er ikke nogen tvivl om, at der har været rigelig brug for sporing også under selve jagten. De tilfælde har sikkert kunnet tælles, hvor dyret har fået en øjeblikkelig død ved en enkelt dræbende pil. Det normale har været, at det kun har fået et blødende sår og er flygtet; men jægeren har fulgt sporet, indtil han igen har fået lejlighed til at snige sig tæt ind på dyret og bibringe det et nyt sår. Ikke et øjeblik har det sårede dyr fået ro til at hvile eller drikke; stadig har jægeren været på dets spor - og til sidst er det store dyr styrtet af udmattelse og blodtab. Måske har det hele været overstået i løbet af få timer - men i mange tilfælde er der sikkert gået dage. Man har kendt tilsvarende jagtformer helt op til vore dage i Afrika; det har været noget frygteligt dyrplageri, men det har krævet førsteklases sporejægere.

Der er et umådelig langt spring fra disse primitive jægere og til os moderne bymennesker. Vi behøver ikke at kende dyrenes vaner eller at kunne følge deres spor

for at kunne skaffe os føde og klæder. Jeg mindes at have læst i en bog om det indtryk, det gjorde på en indianer, første gang han kom til en by. Han følte sig ganske hjælpeløs. Ude i skovene og på tundraen, hvor han hørte hjemme, kunne han klare sig ved egen hjælp - men her i byen var alle hans fremragende jægeregenskaber ham til ingen nytte; her kunne kun den, der havde penge, klare sig.

Ja, for penge kan man købe sig næsten alt. Men heldigvis for os er det sådan, at netop ude i naturen spiller de mindst rolle. Det, der først og fremmest er afgørende for, om vi kan komme i kontakt med naturen og virkelig opleve dyrenes kamp for tilværelsen på nærmeste hold, er, om vi har lidt af de primitive jægers skarpe sanser, deres evne til at se de små ting og til at færdes årvågent og stilfærdigt. Vi kan nok købe os til storslåede naturoplevelser i en biograf, og det skal vi naturligvis ikke afholde os fra, men vi snyder os for noget virkelig værdifuldt og varigt, hvis ikke vi også selv forsøger at opleve noget ude i naturen.

Som sagt har vi jo fiernet os ikke så lidt fra vore primitive forfædre, og skal vi efterhånden erhverve os en lille bitte smule af deres egenskaber, må vi begynde helt fra grunden - og her vil netop dyrenes spor være et passende felt at begynde med.

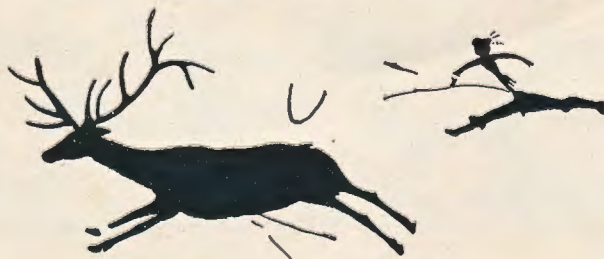
Sporene har den store fordel, at de ikke løber nogen steder. Dyret, der har sat dem, kan være nok så sjældent og sky og vanskeligt at få at se; men dets efterladte spor kan stå i dagevis - ja måske uger - og røbe dets tilstedeværelse - og hvad det har foretaget sig under dets natlige strejftog.

Har vi først fundet et spor, kan vi i ro og mag studere det i alle enkeltheder og prøve på, hvor meget vi kan få det til at fortælle. Det er måske ikke så meget til at begynde med, men hvis man virkelig gør et arbejde, vil man hurtigt blive dygtig til at lægge mærke til alle de små enkeltheder, der kan give så vigtige og spændende oplysninger.

Hvordan skal vi da tage fat? For det første skal vi benytte os af vinteren. Kommer der sne, får vi en enestående lejlighed til at studere spor. De bedste forhold har vi i et passende tyndt lag tøsne, der gengiver alle enkeltheder i sporet. I løs frostsne bliver aftrykkene mere udviskede - og er den yderligere dyb, ser vi kun sporene som dybe huller, og det er absolut for viderekomme.

Vi begiver os ud i den vinterhvide skov en tidlig morgen, inden der kommer for mange skiløbere og vandrere - og vi husker at tage notesbog og mål med.

Det første spørgsmål, der melder sig, når vi støder på et spor, er naturligvis, hvad det er for et dyr, der har sat det. Vi følger sporet et stykke for at udvælge os det allerfineste aftryk til nærmere undersøgelse. Vi giver os god tid til at se på det og indprente os alle enkeltheder, og vi laver en skitse af det i vor notesbog, sætter mål ved og noterer snedybde, og hvad der ellers kan være af interesse - f. eks. om det er løs frostsne eller våd tøsne. Det tvinger os til at bruge vore øjne, og vi »tilegner« os spo-

Jagtscene malet af en istidsjæger for omkring 10.000 år siden.

ret på en mere intens måde. Det er det, der i det lange løb giver det indgående kendskab, som gør det muligt for ossenere at give os i kast med vanskeligere opgaver.

Det, det drejer sig om ved bestemmelsen, er at have »fast bund under fødderne« - hele tiden at være sikker i sin sag, sammenligne og kontrollere på andre spor i rækken.

Noget af det vigtigste er at finde ud af, hvor mange tær dyret har haft. Kan vi afgøre det med sikkerhed, er vi allerede nået langt. Her er det imidlertid vigtigt at være klar over, at indertåens aftryk hos de 5-tåede dyr kan være meget svagt - ja, i nogle tilfælde helt kan mangle, så vi tilsyneladende står over for sporet af et firetået dyr. Dette kan være et vanskeligt punkt at klare, men der er forskellige ting, der straks røber den 5-tåede fod for den mere øvede - selv om der også kun er aftryk af fire tær.

Den »egte« firetåede fod finder vi hos de mere udprægede løbere blandt dyrene - hund, ræv og kat. De er tågængere og sætter kun aftryk af de fire tær og den store trekantede mellempude bagved. Foden er i sin bygning næsten fuldstændig symmetrisk; de to midtertær, der rager længst frem, er lige lange og kraftige, og det samme gælder ydertærne, der sidder lidt længere tilbage

Den 5-tåede fod har vi derimod hos dyr, der enten er udprægede sålegængere som grævlingen og pindsvinet - eller som i hvert fald i stor udstrækning hviler på hele foden som odder, mår, hermelin og brud. Her ser vi i nogenlunde tydelige aftryk ofte mærker af den bageste del af foden - for forfodens vedkommende håndledet, der hos disse dyr er beskyttet af en lille trædepude - for bagfodens vedkommende hælen.

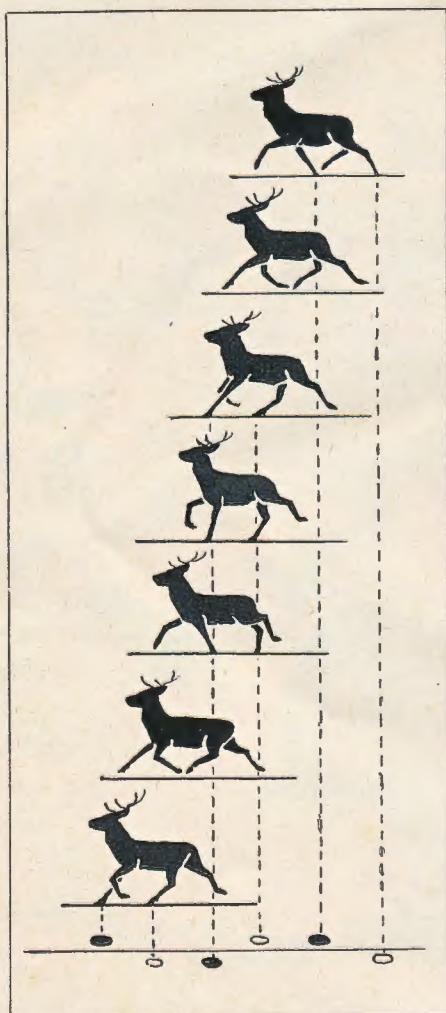
Desuden er foden i hele sin bygning mere eller mindre usymmetrisk med hensyn til tærnes længde. Vi får det bedste billede af det ved at se på vor hånd. Indertåen er altid den korteste og sidder længst tilbage på foden, og det er denne, man ofte ikke kan se afsat i sporet. Er dette sidste tilfældet, vil det nu være ydertåen, der er den korteste af de fire resterende tær. Endelig skal nævnes, at medens grævlingen, odderen og pindsvinet har en stor sammenhængende mellempude, er denne hos alle de måragtige dyr opdelt i mindre puder, der i sporet viser sig som 3 små tætsiddende, runde trædepuder, der sidder i en næsten ret vinkel med spidsen fremad.

Når vi så nævner, at haren har 5 tær på forfoden og 4 på bagfoden, medens alle de mindre gnavere, som f.eks. egern, rotter og mus, har 4 stærkt spilede tær på den lille forfod men 5 på den kraftige bag-

fod, så ser vi, at vi har fået delt de potebærende dyr op i mindre grupper. Kan vi altså finde ud af, hvor mange tær dyret har haft, kan vi let få dyret placeret indenfor en af disse grupper. Vi må så arbejde os det sidste stykke vej frem til selve arten ved hjælp af andre enkeltheder i sporet, f.eks. kløernes forhold, trædepudernes form og indbyrdes placering og ikke mindst fodens størrelse.

En anden ting, der er vigtig at lægge mærke til ved dyrenes spor, er aftrykkenes indbyrdes stilling. Ved hjælp af denne kan man nemlig slutte sig til den gangart, dyret har benyttet. Det kan vi ikke komme nærmere ind på her, men billederne viser et par enkelte eksempler.

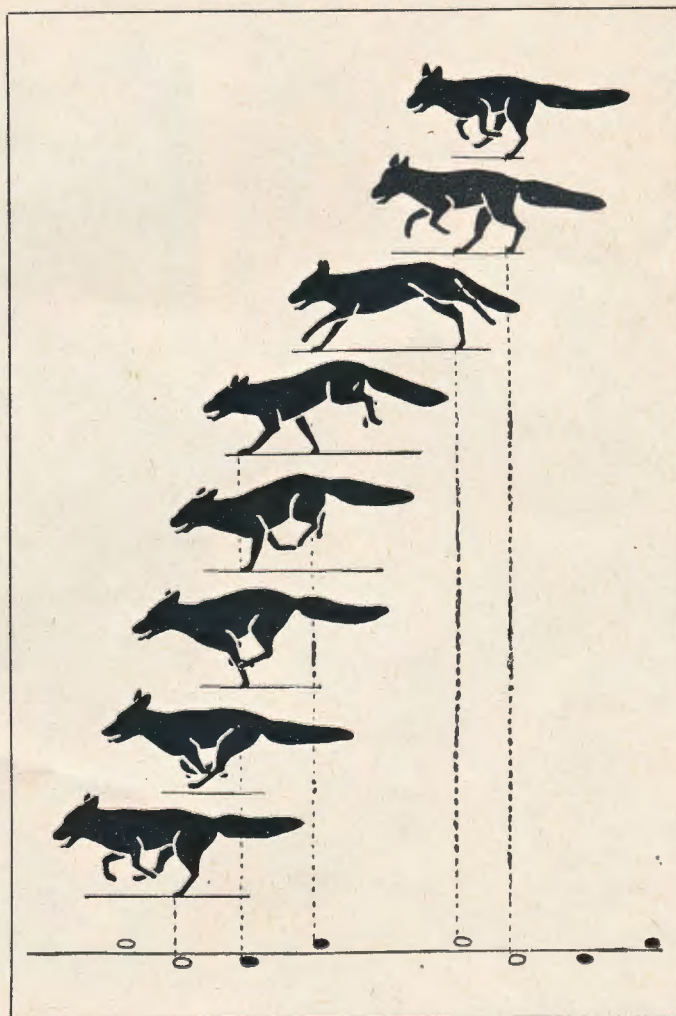
Efterhånden, som man bliver mere og mere kendt med de forskellige dyrs spor, vil man også få mere og mere glæde af at færdes ude i naturen ved vintertid. Man kan nu ikke alene se hvilke dyr, der færdes der, men også ved at følge sporene få et levende indtryk af, hvad de har foretaget sig den lange vinternat. Vi vil lære en mængde om dyrenes vaner og få et utal af spændende oplevelser - og når vi nu står over for et dyrespør, der slynger sig ind gennem skoven - ja, så føler vi vel lidt af det samme som istidsjægeren. Sporet drager os. Vi får en uimodståelig lyst til at følge det og løse dets gåde.

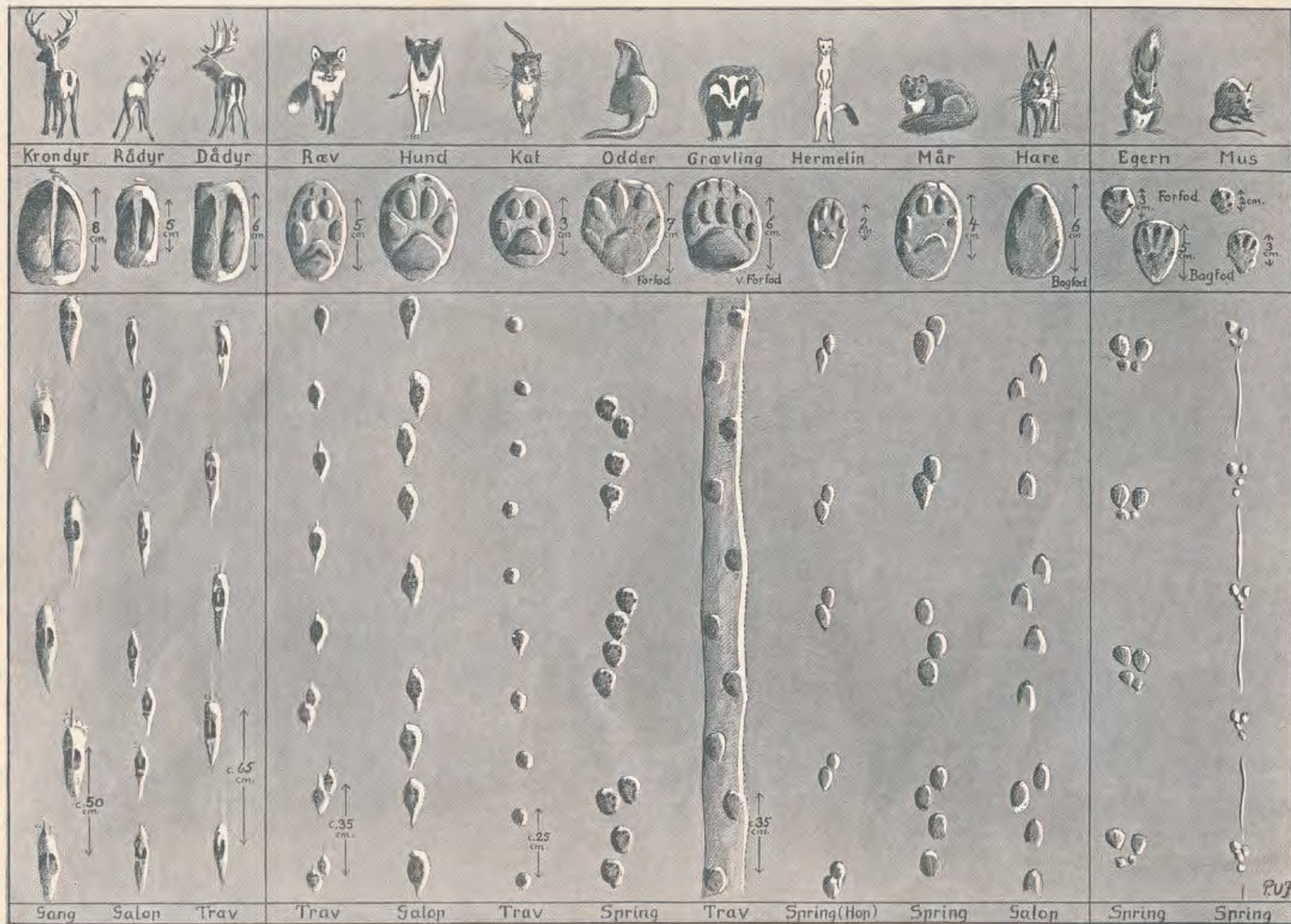
TIL VENSTRE:
Kronhjort i trav

Læg mærke til
sporastrykkes
indbyrdes stilling.
Ved hjælp af
denne kan man
slutte sig til
den gangart,
dyret har benyttet.

Sorte spor
angiver forfodsspor,
hvide bagfodsspor.

TIL HØJRE:
Ræv i galop

BJØRNE

En nordlandsfortælling af Ingolf Andersen

ILLUSTRERET AF TAGE ANDERSEN

Der var friske bjørnespor i sneen. Drengen havde set dem om morgenen, da han åbnede hyttens dør for at gå efter vand. Han havde straks lukket døren igen og sad lidt og tænkte:

Der havde ikke været bjørn på de kanter af skoven de sidste ti år - skulle bjørne for resten ikke ligge i hi om vinteren? - nå, jo, men nu var det jo lige ved at blive forår - bamsen var nok vågnet lidt tidligt og havde forvildet sig.

»Bjørne er kun farlige, når man driller dem, eller de er sultne,« havde hans far sagt. Drengen så på sneen og de nøgne træer udenfor. »Den er sulten,« sagde han til sig selv, »bedst at blive inde.«

Der sad han.

Hytten havde været hans hjem i 4 år, og han kendte den og skoven ud og ind. Efter at mor var død for mange år siden, havde hans far rejst meget omkring og var omsider havnet her i de nordlige skove, hvor han havde grundlagt den lille pelsfarm. Drengen gik med liv og sjæl op i arbejdet. Dyrene skulle passes - og passes godt. Ellers blev skindene ikke noget værd. De havde båret sig snedigt ad: et stort stykke af skoven var blevet hegnet ind, og dyrene færdedes i indhegningen, næsten som de var i frihed.

Men nu gik der altså en sulten bjørn derude og trampede rundt i sneen. Sporene lå kun få alen fra hyttens dør og vindue.

For et års tid siden havde der været indbrud på farmen. En nat var de vågnet ved, at dyrene var urolige. Der var en løben og hvæsen, og hans far var stået op og havde taget bøssen med sig ud. Drengen hørte ham tumle rundt derude, og lidt efter kom han tilbage i følge med en fremmed. Angsten lyste ud af den fremmedes blik, og drengen lagde mærke til, at han hele tiden trak munden lidt op i den ene side og glippede med højre øje i små nervøse ryk. »Varmt vand, et bræt og noget snor,« havde faderen sagt. Drengen så forundret ud. »- til en brækket arm,« fortsatte faderen. Nogle dage var gået med at trække armen i lave, surre brættet til den og få den til at begynde at gro sammen igen. Så var den fremmede rejst, fuld af undren og taknemlighed. Under den raske arm bar han en madpose og et par skind i tilgift.

Sådan var »Kæmpe-Joe«, og drengen elskede ham over alt i verden.

Bjørnesporene stod tydeligt i sneen. »Dyrene,« tænkte drengen, »du må redde dyrene!« Men hvordan? Tankerne malede rundt i hans hoved.

For tre dage siden var sheriffen kommet ridende. Hesten var dødtræt, for sneen lå endnu i høje driver. Drengen tog sig af den, gned den tør med en halmvisk og gav den muleposen, der hang ved sadelknappen. Imens gik de to mænd ind i hyt-

ten. Drengen hørte kun slutningen af deres samtale. »Det gør mig i grunden ondt for fyren,« sagde sheriffen. »Han havde fået helt godt fat og gjorde ingen mors sjæl fortræd. Men nu ville den minejer - »Minedriverten«, som de kalder ham - altså absolut have hans jordlod og har anmeldt ham for et gammelt tyveri. Han er ganske vist stukket af, men vi finder ham vel nok engang. Desværre bliver jeg nødt til at bede dig om at være vidne i sagen, når vi fanger ham, da du er den eneste, der nogensinde har grebet ham på fersk gerning.«

Kæmpe-Joe var redet med til minebyen, hvor han plejede at sælge sine skind. Han havde taget nogle stykker med sig for at gøre forretning samtidig, og drengen var, som så ofte, alene i hytten.

Bjørnesporene stod stadig derude som truende tegn i sneen. Måske var bamsen netop nu i færd med at vælte indhegningen. Dyrene var alt, hvad de ejede og havde. Det var dem, de skulle leve af. Desuden -

Han havde en idé. Hvad om man kunne lede bjørnen på vildspor? Man kunne i det mindste forsøge. Han fik fat på skiene og spændte dem forsvarligt fast. Dolken stak han i bæltet, en pose beskøjter ind på brystet. Det gjaldt om ikke at have for megen udrustning med.

Så gik han ud for at møde bjørnen.

Drengen gik en runde omkring huset og styrede derpå lige mod indhegningen. Bjørnesporene lå tæt, bamsen havde travet rundt og rundt for at finde en bekvem indgang.

Ligesom drengen drejede om et hjørne, stod den der. Rafterne i hegnet var knækket som tændstikker, sporet førte ind over det ødelagte hegn, og en kæmpemæssig grå bjørn stod et stykke inde og betragtede ham med sine små missende øjne. Den gullede på noget rødt, og under dens vældige lab lå resterne af et kostbart pelsdyr.

Hvis drengen havde haft den mindste

I næste

Han er
vi finder ham
liver jeg nødt
vidne i sagen,
den eneste, der
på fersk ger-
til minebyen,
ne skind. Han
ned sig for at
drengen var,

Bjørnespørene lå tæt, bamsen havde travet
runt og rundt for at finde en bekvem ind-
gang.

Ligesom drengen drejede om et hjørne,
stod den der. Rafterne i hegnet var knæk-
ket som tændstikker, sporet førte ind over
det ødelagte hegn, og en kæmpemæssig grå
bjørn stod et stykke inde og betragtede
ham med sine små missende øjne. Den gum-
lede på noget rødt, og under dens vældige
lab lå resterne af et kostbart pelsdyr.

Hvis drengen havde haft den mindste

sprang ikke; den snerrede ikke; men den
slap øjeblikkelig den lille kødklump og sty-
rede lige løs på drengen. Hans første tanke
var at vende om og flygte. Han vidste og-
så nøjagtig, hvordan man gjorde det: tre
trin med skiene i et bestemt mønster, sta-
vene i med et sæt og så i fuld fart ind mel-
lem træerne. *Men - han kunne ikke!* Et el-
ler andet lammede ham. Som fortryllet
stirrede han på bjørnen, der uden at for-
haste sig luntede ud af indhegningen og
hen imod ham. Drengen stod stiv som en

tige krop op på bagbenene og tog et skridt
fremad mod drengen.

I samme sekund var fortryllesen hævet.
Han vidste ikke selv, hvordan det gik til;
men i næste nu havde han med al sin kraft
plantet skistaven i bjørnens næsebor. Selv
kurede han baglæns i sit eget spor. Han
mærkede en gren på sin ryg. Grenen bøjede
sig som en flitsbue og standsede ham. Han
huggede begge stavene i sneen, grenen ret-
tede sig ud og skubbede på, og inden bjør-
nen havde fået sundet sig oven på det uven-

jagt. Sneen feg om dem, mens drengen
skarpe sving for af sted i zig-zag. H
øjeblik måtte bjørnen standse og ændre
ning. Hver gang kurede den på alle fin
langt stykke, ramte nu og da et træ og o
dængedes med sne, der som en lavine s
tede ned fra trægrenene. Af og til m
den standse og ryste sneen ud af øjne
men med usvigelig sikkerhed fandt
sporet hver gang og satte efter - for h
gang endnu mere rasende end før. B
drengen kunne se sit snit, for han ind

I næste nu havde han med al sin kraft plantet skistaven i bjørnens næsebor.

forstand på bjørne, ville han med det samme have vidst, at hans liv var i den yderste fare. Denne bjørn havde fået smag for frisk kød, og de par smådyr, den kunne have sat til livs, kunne langt fra have givet den andet end en foreløbig mundsmag. Den var rede til straks at slippe et mindre bytte for ufortøvet at styrte sig over et større.

Men alt det vidste drengen ikke, og derfor råbte han uforfærdet bjørnen an: »Kan du se at komme af sted, din tyveknægt! Kan du lade vores pelsdyr være i fred!« råbte han med en stemme, der gjaldede i skoven.

Bjørnens reaktion var lynsnar. Den sprang ikke; den snerrede ikke; men den slap øjeblikkelig den lille kødklump og styrede lige løs på drengen. Hans første tanke var at vende om og flygte. Han vidste også nøjagtig, hvordan man gjorde det: tre trin med skiene i et bestemt mønster, stavene i med et sæt og så i fuld fart ind mellem træerne. Men - han kunne ikke! Et eller andet lammede ham. Som fortryllet stirrede han på bjørnen, der uden at forhaste sig luntede ud af indhegningen og hen imod ham. Drengen stod stiv som en

støtte. Han forstod med eet, hvordan et værgeløst dyr føler, når det pludselig står ansigt til ansigt med et farligt rovdyr: en løve, en tiger - eller en bjørn. Det eneste, der levede i ham og kunne bevæge sig, var øjnene, som han borede ind i bjørnens små ondskabsfulde sorte øjeste.

Et øjeblik så det ud, som om bjørnen blev forbavset over sin ubevægelige modstander. Den standsede og sænkede det uhyre, grå hoved. Således stod de over for hinanden øje i øje.

Det var bjørnen, der først fik samling på sig. Dens næsebor begyndte at vibrere. Den trak overlæben op og blottede sine lange gule tænder. Så rejste den sin mægtige krop op på bagbenene og tog et skridt fremad mod drengen.

I samme sekund var fortryllelsen hævet. Han vidste ikke selv, hvordan det gik til; men i næste nu havde han med al sin kraft plantet skistaven i bjørnens næsebor. Selv kurede han baglæns i sit eget spor. Han mærkede en gren på sin ryg. Grenen bøjede sig som en flitsbue og standsede ham. Han huggede begge stavene i sneen, grenen rettede sig ud og skubbede på, og inden bjørnen havde fået sundet sig oven på det uven-

tede angreb, skød han som en pil forbi den, så tæt, at han strejfede hårene i dens pels, og af sted for han ind i skoven.

»Bjørne og katte forfølger aldrig et bytte, der een gang er sluppet fra dem,« havde han hørt engang. Han skulle snart erfare, at det ikke gjaldt en bjørn, hvis mave skreg af sult, og som nu var tirret og rasende.

Inden bamsen var kommet ned på alle fire og havde fået vendt sig, havde drengen fået et godt forspring; men i de øjeblikke, de havde stået over for hinanden, havde den indsnuset hans lugt af frisk kød, og i rasende fart satte det store dyr efter sit pilsnare bytte.

Ud og ind mellem træerne gik den vilde jagt. Sneen fæg om dem, mens drengen i skarpe sving for af sted i zig-zag. Hvert øjeblik måtte bjørnen standse og ændre retning. Hver gang kurede den på alle fire et langt stykke, ramte nu og da et træ og overdængedes med sne, der som en lavine styrtede ned fra trægrenene. Af og til måtte den standse og ryste sneen ud af øjnene; men med usvigelig sikkerhed fandt den sporet hver gang og satte efter - for hver gang endnu mere rasende end før. Når drengen kunne se sit snit, for han ind mel-

havde han med al sin kraft plantet skistaven i bjørnens næsebor.

Bjørnelabben faldt tungt ned, strejfede hans kind og flænsede hans arm.

lem træer, der stod så tæt, at han netop kunne smyge sig igennem, medens den tunge og svære bjørn prustende som et damplokomotiv brasede ind i den alt for snævre passage. Grenstumperne flåede og flænsede i dens tykke skind, og blodet drev af den. Kunne den ikke komme igennem, måtte den gøre en omvej, og igen for den frem med næsen i sporet. Drengen udnyttede til det yderste det svagt skrånende terræn; men han vidste, at de inden længe var nede i dalen ved vejen til minebyen, og hvad skulle han så stille op med den rasende bjørn?

For sent forstod han nu, at han alt for dumdristigt havde sat sit eget liv i vove for at redde nogle få pelsdyr. Først nu var han klar over, at bjørnen naturligvis ikke kunne have anrettet ubodelig skade. Det var for sent at gøre det om. Altså: Fremad, stadig fremad!

Den rasende bjørn var lige i hælene på ham. Han gjorde endnu en brat drejning for at undgå den og hørte dens rasende snerren, mens den pløjede sneen op under en ekstra lang kuretur, og pludselig så han til sin store rædsel, at han befandt sig midt ude på vejen i skærende sollys langt borte fra de skærmende træer.

Der var ingen tid til at tænke. »Af sted! Væk fra bjørnen!« var alt, hvad han kunne sanse. Og i strygende fart gik det ned ad skovvejen. Træerne for forbi ham på begge sider af vejen, og solglimtene, der uafslædelig blinkede mellem grenene, flimrede, så han intet så eller sansede mere.

*

Var det et råb, han hørte? Knaldede der et skud? Der lød et brøl bag ham, en lyd,

han aldrig havde hørt før, som et overnaturligt væsen, der skreg og klagede. Det endte i et hyl, der borede sig som en pilespids ind i hans ører.

Han vovede at dreje hovedet, og hans næsten blindede øjne så i et glimt bjørnen rulle rundt på vejen bag ham. Den krummede sig sammen og rettede sig ud igen under en frygtelig brummen og snerren. En skikkelse sprang frem fra skovbrynet og løb behændigt hen imod dyret med en rygende bøsse i hånden.

Drengen satte skiene i »V«, kurede og bremsede. Tre kluntede hop, og af sted gik det tilbage mod manden og bjørnen. Skikkelsen hævdede bøssen for at skyde igen, løb et par skridt nærmere til bjørnen - og pludselig så drengen ham miste fodfæstet i sneen. Han slog ud med armene, skuddet gik af i luften, og han faldt tungt bagover med en dump lyd - og blev liggende.

Bjørnen var ramt, men ikke dødeligt. Den snerrede endnu med overlæben trukket højt op og kravlede besværligt hen mod den liggende skikkelse. Drengen stønede højt og for fremad. Hjertet hamrede i ham; det dunkede i tindingerne. Der var endnu nogle få alen derhen. Bjørnen åbnede gabet, og i næste nu så drengen de gule tænder lukke sig om den livløse mands ene skulder.

Den højre skistav susede gennem luften som et spyd og ramte atter bjørnen på snuden. Nu var han helt derhenne. Hurtigt! den anden skistav over i højre hånd! Han havde intet valg. Atter og atter susede staven mod bamsens blødende næse, det eneste sårbare punkt, drengen kendte.

Langsomt slap dyret sit tag og trak ligesom forundret hovedet til sig. Sneen far-

vedes rød. Igen rettede bjørnen blikket mod drengen. Nu huskede den. Det var jo ham, jagten gjaldt! Møjsommeligt arbejdede den sig op på forlabberne og trak sig hen imod ham, og først nu opdagede drengen, at bjørnens kraft var brudt. Den kunne ikke løbe mere. Skuddet havde alligevel gjort sin virkning.

Drengen trippede fra side til side foran bjørnen. Dens små ondskabsfulde øjne hang ved ham. Skridt for skridt fik han lokket den bort fra den hjælpeløse og sårede skikkelse i sneen.

Med eet var det, som dyret samlede kræfter til et sidste hadefuldt angreb. Endnu engang rejste den sig på bagbenene og styrtede sig frem mod den udmattede og skælvende dreng. Han følte allerede dens varme ånde mod sit ansigt og vidste, at den i næste nu ville være over ham for at knuse ham med eet eneste slag af sin vældige lab.

*

I det samme lød der hovslag på vejen bag ham. Bjørnelabben standsede i nedslaget og hang dirrende i luften en tomme eller to fra drengens hoved. Han opfattede som i en drøm den forvirrede klasken af hove, når et par heste pludselig bliver holdt an, og en tordnende stemme: »Til side, dreng!« - Der knaldede et skud - han hørte hvinet af kuglen tæt forbi sit øre, og bjørnelabben faldt tungt ned, strejfede hans kind og flænsede hans arm, idet dyret sank sammen uden en lyd og rev ham med sig i faldet. Så blev alt sort omkring ham. Det sidste, han sansede, var hans fars kæmperøst: »Nå, sherif, det blev nok bjørnejagt i stedet for menneskejagt, denne gang!« - Stemmen skælvede lidt. Han hørte ikke sheriffens svar.

*

Drengen kom først rigtig til sig selv nogle timer senere. Han lå på sin seng, svøbt ind i tæpper, og det bankede og værkede i den ene arm. Hestene vrinskede udenfor, og inde i stuen kunne han se sin far og sheriffen bakse med den fremmede derude fra skoven. Den mishandlede skulder var svøbt ind i hvide klude; men hist og her var blodet trængt igennem.

Manden var kommet til bevidsthed, og drengen kunne se, at han af og til trak munden op til den ene side i små nervøse ryk.

Sheriffen talte: »Du fik altså bjørnen, Joe; men jeg fik manden, jeg var ude efter. Når vi engang får ham til byen, kommer jeg til at lejlig dig som vidne - og denne gang har du ham for øje, så du kan sige os, om det var ham, der brød ind hos dig i fjor.«

Kæmpe-Joe tændte piben og slog et slag ind i kammeret, hvor drengen lå. Far og søn så på hinanden. Ingen af dem sagde noget.

Langsomt gik Kæmpe-Joe tilbage til stuen. Det trak et par gange i den fremmedes højre kind. - »Som jeg siger dig, sherif,« sagde Kæmpe-Joe med eftertryk på hvert ord, »jeg har aldrig set den mand for mine øjne før i dag.«

EN VENNETJENESTE

*Skolehistorie fortalt af
Holger Buchhave*

MED ILLUSTRATIONER AF AXEL MATHIESEN

I timen fra tolv til eet begyndte det at sne. Først var det kun nogle enkelte snefnug, der dansede rundt i luften. Men snart tog det fart for alvor. Sneen dalede tykt og tæt.

Otto kunne ikke lade være med at se ud ad vinduet. Det var så dejligt at følge snefnuggenes dalen. Snart ville der være hvidt overalt - i skolegården - - og på vejen udenfor. Og hvis nu det sneede i mange timer, - hvad kunne det så ikke blive til? I tankerne var Otto snart i færd med at bygge en storslået snefæstning, - snart var han indviklet i en voldsom sneboldkamp. Han var så optaget, at han slet ikke lagde mærke til, at klasselæreren pludselig skiftede emne. Nu var det ikke mere

vandregræshoppernes hærgen, der var på tapetet. Man havde forladt Nordafrikas varme egne og befandt sig i den kolde sne i Danmark.

Hr. Jørgensen var nemlig kommet i tanker om, at det pludselige snefald muligvis kunne betyde en fare for drengene. Han følte det derfor som sin pligt at advare dem.

»I anledning af snevejret vil jeg lige minde jer om, hvad der står i § 9 i ordensreglementet: »Al kasten med sne i skolegården er forbudt!«

»Ja, det er godt gjort!« Det var Ivan, der ikke kunne holde dette udbrud tilbage. - Når der ligefrem dalede legetøj ned fra himlen, så var det vel nok »godt gjort«,

at man ikke så meget som måtte røre ved det.

Hr. Jørgensen smilede. »Ja, jeg kan meget godt sætte mig ind i dine tanker, Ivan. - Og hvis skolegården havde været tre gange så stor, - og hvis vinduesruder ikke var så forbigstret dyre, så ville jeg også stemme for, at den paragraf blev strøget. Men som forholdene er, må vi tage bestemmelsen »til efterretning«, som man siger. Den er ikke til at komme udenom. - Og nu har jeg altså advaret jer. Alle de, der ønsker at gå hjem til sædvanlig tid, ved, hvad de har at rette sig efter! - Nå, - men vi skulle videre med græshopperne.«

Men alt dette hørte Otto intetsomhelst til, - han var helt betaget af den dalende sne. Da skoleklokken lidt efter ringede, kom han dog så meget til bevidsthed, at han rejste sig og fulgtes ned ad trapperne med sine kammerater. Og da han kom ud i skolegården, der med eet var blevet forvandlet til et hvidt eventyrland, vågnede han helt op. Ih, hvor var det dejligt - dette her! - Han bukkede sig hurtigt og krystede en stor snebold, der et øjeblik efter i en flot bue susede over mod gymnastiksalen. Det meste af den blev hængende som en hvid klat på muren - ikke så forfærdelig langt fra en rude. - Men denne gang gik det altså godt.

Det vil sige: helt godt gik det nu ikke. En kraftig hånd greb Otto i armen. Og et øjeblik efter var han anbragt i »krogen«, hvor han lidt efter fik selskab af et par andre »forbrydere«, som også var blevet fristet af sneen.

Da Otto ved 3-tiden var på vej hjem efter, var han i rigtig dårligt humør. Og den modtagelse, han fik ved hjemkomsten, gjorde det ikke bedre.

»Hør, hvad er det for en tid at komme på?« Læge Holst så strengt på sin søn. »Jeg mente, det var en aftale, at du kom lige hjem fra skole. - Her har Mor ventet og ventet. - Du skulle have været i byen for hende. - Hun var nær kommet for sent til toget!«

»Toget? - - skulle Mor med toget?«

»Ja, der blev ringet, at tante Ingers sygdom havde forværret sig, så Mor var nødt til at tage af sted.«

»Hvad så med onkel Poul?«

»Onkel Poul? - Nå-å, - det er rigtigt. Det havde jeg nær glemt. - Ja, han kommer jo. - - Men han og jeg kan nu da godt spille skak, fordi Mor ikke er hjemme. - - Men jeg fik ikke at vide, hvorfor du kommer dryssende på denne tid?«

»Jeg har siddet efter.«

Hr. Holst rystede misbilligende på hovedet. »Se, se! - begynder du nu på den slags kunster? - Og hvad var grunden, - om jeg må spørge?«

Otto forklarede sagens sammenhæng, så godt han kunne. Han lod skinne igennem, at det skete måtte betragtes som et »hændeligt uheld«. Men det kunne hans far ikke gå med til.

»Nej, - jeg kalder det »ulydighed«, - at du ved det. - Og onkel Poul vil sikkert sige det samme. - Du kan jo spørge ham i aften.«

En kraftig hånd greb Otto i armen, og et øjeblik efter var han anbragt i »krogen«.

Otto holdt meget af onkel Poul. Og det var en gammel kærlighed. Den stammede fra den tid, da Otto kun var en 4-5 år gammel og ikke vidste noget bedre end at høre historier. Hver gang onkel Poul var på besøg, kom Otto med den samme opfordring: »Fortæl en historie!« For onklen kunne fortælle som ingen anden. Ottos øjne hang ved hans mund, - ikke et eneste ord måtte gå tabt. - Det var spændende allsammen, - hvad enten det handlede om en hund - eller en missekate - - eller en lille dreng, der hed Otto.

Nu var Otto imidlertid blevet 12 år - godt og vel, så det med historierne var forlængst overstået. Alligevel glædede han sig altid til onkelens besøg. Det var så hyggeligt, når han var i stuen.

Også denne aften tegnede til at blive hyggelig. Onkel Poul var nok optaget af skakspillet, men engang imellem henvendte han et par ord til Otto.

»Hvad er det for en bog, du læser?«

»Den hedder: »Willy på opdagelse!«

»Er den god?«

»Ih, ja, - du kan tro, den er mægtig spændende!«

Så var der stille en tid. Otto læste videre, mens de to skakspillere grublede - og flyttede brikker - - og sagde »Skak!« til hinanden.

»Hvordan går det i skolen?« spurgte onkel Poul lidt efter.

Otto skulle lige til at svare. Men hans far kom ham i forkøbet.

»Jo, tak, - det går udmærket. Otto er så glad for sin skole, at han gerne bliver der en time over tiden!«

Onkel Poul så spørgende over til Otto, der var blevet lidt rød i hovedet. »Nå, du har altså siddet efter, kan jeg forstå? - Og hvad havde du så bedrevet? - Var det noget slemt?«

Lige idet Otto skulle til at svare, kime-de telefonen.

»Læge Holst! - - Ja! - - Jo, så skal jeg komme med det samme. - - Vinkelgade 4.«

Lægen sukkede. »Man har aldrig fred! - Ja, du kommer til at undskylde mig. - Det var dig, der skulle trække. - Jeg kommer, så hurtigt jeg kan!«

Da fadæren var gået, fik onkel Poul svar på sit spørgsmål. Otto fortalte om snebolden og eftersidningen. Og han sluttede med at sige: »Synes du ikke også, at man kan kalde sådan noget for et »hændeligt uheld«?«

»Hændeligt« er det i hvert fald, »svarede onklen. »Om man kan kalde det et »uheld«, - det ved jeg ikke så nøje!«

»Uh,« sagde Otto mildt bebrejdende. »De voksne skal også altid holde sammen. - - Har du aldrig siddet efter?«

»Jo, det har jeg da rigtignok!«

Otto så forbavset på ham. »Nå, - jeg har ellers hørt, at du var noget så artig!«

»Ja, men det var jeg også - sådan i det hele og store. - - Men man kan jo komme galt af sted en gang imellem. - - Nå, men hvad skal vi to bestille, mens vi »venter

på Far«? - - Du spiller jo ikke skak, - vel?«

»Nej!«

»Ja, - hvad skal vi så finde på?«

Otto smilede polisk. Han var kommet i tanker om »gamle dage«. »Fortæl en historie, onkel Poul!«

Onklen lo. »Ja, - du, - - det var dengang! - - »Der var engang en lille hund, der hed Vaps!« - Er det sådan noget, du vil have?«

»Nej, - ikke sådan en. - Men fortæl en skolehistorie - noget, du selv har oplevet!«

Onklen protesterede, men Otto gav ikke op. »Du sagde før noget om, at man kan komme galt af sted engang imellem. - Da så du ud, som om du tænkte på noget bestemt. Fortæl det!«

»Nej, det går ikke. - Du venter dig noget med fest og ballade, men den slags kan jeg ikke huske noget af i øjeblikket.«

»Det behøves heller ikke. - Fortæl det, du tænkte på!«

Onkel Poul så et øjeblik tankefuldt frem for sig. »Ja, ja,« sagde han, »så må du selv tage følgerne. For - det bliver nærmest en alvorlig historie.«

»Det gør ikke noget,« svarede Otto og satte sig mageligt til rette i stolen.

Lidt efter begyndte onklen at fortælle:

»Jeg havde en klassekammerat, der hed John. Det var en rask dreng, og dygtig var han. Hele skoletiden igennem var han blandt de første i klassen.«

»Det var du da vist også!« afbrød Otto.

Onkel Poul smilede. »Nej, - du, - - jeg var ikke helt oppe i toppen. Engang var jeg nummer syv, kan jeg huske, - og det var jeg meget stolt af, - men somme tider var jeg ikke så lidt længere nede. Det kneb noget i regning og matematik. Men John kunne regne, kan du tro. Han fik ug hver eneste gang.

John og jeg blev gode venner. Vi fulgtes til skole, og vi fulgtes fra skole. Vi sad ved siden af hinanden i klassen. Vi travede lange ture om søndagen. Vi var medlemmer af den samme drengeforening - og så videre. - Vi var næsten altid sammen. Vi kunne slet ikke undvære hinanden.

Men så skete der noget, der for en lille tid ødelagde det gode forhold. En dag dukkede der en ny dreng op i vores klasse. Han kom fra en anden by og kendte slet ingen på skolen. Jeg tog mig lidt af ham den første dag, hvad han var meget glad for. Og da vi skulle fra skole, ville han absolut følges med mig. Han og John og jeg gik side om side, men vi havde ikke rigtig fornøjelse af det. John og jeg kunne ikke snakke, som vi plejede - der var noget i vejen. Og på lignende måde gik det i den følgende tid. Og en skønne dag var det Hugo og mig, der fulgtes. John sejlede sin egen sø, og det havde jeg ikke noget imod. For jeg var rigtig godt gal i hovedet over det nummer, han lavede med mig ved terminsprøven.«

»Hvad var det for et nummer?« indskød Otto.

»Ja, - vent bare. Nu kommer det. Vi skulle altså have terminsprøve - for første gang, og hr. Madsen havde meget eftertrykkeligt forklaret os, hvor forkert det var, hvis nogen forsøgte at snyde.«

Da vi skulle fra skole, ville den ny dreng absolut følges med mig.

»Du har da aldrig snydt, Onkel - vel?«
»Ja, jeg ved næsten ikke, hvad jeg skal sige. Der kan egentlig svares både ja og nej på det spørgsmål.«

»Nej, ved du hvad! - Det er da umuligt! - Enten har man snydt, - eller også har man ikke snydt!«

»Ja, ja, - vent nu bare lidt. - Terminsprøven skulle foregåovre i gymnastiksalen, og bordene var stillet så langt fra hinanden, at det næsten var utænkeligt, at der kunne snydes. Og for resten var vi under opsyn af hr. Madsen selv. Han stod ved den ene ribbevæg og spejdede årvågent fra den ene side til den anden. Han var temmelig stærkt forkølet den dag, kan jeg huske. Engang imellem hostede han, så det lød helt uhyggeligt.

Jeg sad i sidste række, - jeg havde altså væggen lige bag mig. Mærkværdigvis var både Hugo og John kommet til at sidde på linie med mig - Hugo til venstre og John til højre.

Den første opgave var ikke så forfærdelig indviklet, så den klarede jeg nemt. Den anden voldte mig derimod en del besvær, men langt om længe fandt jeg dog ud af den. Men den tredje - og sidste - gik langt over min forstand. Jeg spekulerede og spekulerede og kunne ingen vegne komme. Jeg skævede over til John. Han arbejdede støt og roligt. Det gik åbenbart som en leg for ham. Ja, - han kunne sagtens, - han var jo så dygtig. - Så kikkede jeg over til Hugo. Han smilede over hele hovedet, hvilket åbenbart skulle betyde, at han havde løst alle tre opgaver. - Jeg viste ham tre fingre og rystede opgivende på hovedet for at fortælle ham, at opgave nummer tre var helt umulig for mig. Jeg skulle lige til at tage fat på arbejdet igen, da jeg lagde mærke til, at han blinkede så underligt til mig. - Så tog han et stykke papir og gav sig til at skrive. Da han var færdig, gjorde han på ny tegn til mig. Papiret havde han rullet sammen til en kugle, og det var tydeligt nok hans hensigt at sende den over til mig ad luftvejen. - Jeg rystede ivrigt på hovedet. - Det havde ikke et øjeblik været min tanke, at han skulle hjælpe mig. - Men han var ikke til at standse. Da hr. Madsen drejede hovedet til den modsatte side, sendte Hugo papirkuglen af sted. Den havnede på mit bord, og jeg lagde hurtigt hånden over den. Jeg skottede til hr. Madsen. Han havde åbenbart intet set. Kammeraterne foran sad bøjet over deres arbejde. Ingen af dem havde bemærket noget. Den eneste, der kunne have set det, var John. Jeg turde ikke dreje mig den vej, men jeg håbede inderligt, at han ikke havde lagt mærke til noget. - Forsigtigt foldede jeg papiret ud, og - ganske rigtigt: det var den tredje opgave - fiks og færdig - - lige til at skrive af. - Jeg sad lidt og betænkte mig, jeg vidste jo godt, at det var noget skrækkeligt noget, jeg var ved at indlade mig på, - men fristelsen var mig for stærk, - jeg tog blyanten for at begynde afskrivningen.

I det samme fik hr. Madsen igen et hosteanfald, og denne gang var det så voldsomt, at det lød, som om han skulle kvæles i det. Og i næste nu skete det uventede.

I næste nu skete det uventede. Der var nogen ved min højre side —

Der var nogen ved min højre side - en hånd blev stukket frem og nappede papiret fra mig. Jeg så John - krumbøjet forsvinde tilbage til sin plads.

Hr. Madsen var holdt op med at hoste og tørrede øjnene med sit lommetørklæde, hvorpå han påny skuede årvågent ud over salen. Det var tydeligt nok, at han intet havde set. - Jeg skævede over til Hugo. Han sad bøjet over sit hefte. Han var i færd med indskrivningen. Han havde heller ikke set noget. - John og jeg var altså de eneste, der vidste, hvad der var sket.

Jeg sad lidt og sundede mig. Det hele var kommet så pludseligt. Egentlig burde jeg jo have været dybt taknemlig over for min gamle ven John, som ved sin resolutthed havde reddet mig ud af alt dette her. - Men det gik helt anderledes. Jeg var smækfornærmet. - Hvad bildte John sig ind. - Hvad ret havde han til at blande sig i mine sager?

Vi snakkede ikke sammen, da prøven var forbi. Jeg undgik ham. I de næste fire dage var John luft for mig.

Men den dag, da hr. Madsen gennemgik terminsopgaverne med os, kom jeg til at se lidt anderledes på tingene. Jeg spidsede ører, da læreren sagde: »Men hvad er det med dig, Hugo? - Du plejer jo ellers nok at kunne regne! - Den tredje opgave var helt rav-ruskende forkert. - Jeg har aldrig set mage til sludder!« - I det øjeblik gik det op for mig, hvilken vennetjeneste John havde gjort mig. For jeg forstod, at hvis jeg virkelig havde fået lejlighed til at afskrive Hugos opgave, ville

snyderiet uvægerligt være blevet opdaget. - I ånden oplevede jeg hele skandalen. - Sikken en omgang jeg havde fået af hr. Madsen! - Og hvad ville mine kammerater have tænkt om mig! - - Og inspektøren! - - Og mine forældre! - - Jeg kom til at ryste over hele kroppen ved tanken derom.

- - - Entrédøren smækkede. »Nå,« sagde onkel Poul, »nu kommer din far tilbage.«

»Ja, men - jeg må da lige have slutningen!«

Døren gik op, og læge Holst kom hurtigt ind. »Ja, her har du mig igen. - Det var ikke så farligt. - - Nå, men nu skal det gå stærkt. - Hvem var det, der skulle trække?«

»Ja, - vent nu lidt. - Lad mig se. - Du flyttede springeren derhen. - Så må det være mig.«

»Hvordan har I fordrevet tiden, mens jeg var borte?«

»Onkel Poul har fortalt skolehistorier,« sagde Otto. »Kan jeg ikke lige få det sidste med, onkel?«

»Jo, det er hurtigt fortalt: John og jeg fandt hinanden igen. Og vi blev endnu bedre venner efter den begivenhed. - - Og jeg havde haft rigtig godt af forskrækkelsen. - Jeg snød aldrig siden!«

»Snød!« gentog læge Holst. »Nu har jeg nok af det! - Fortæller du drengen umoralske historier?«

Onkel Poul smilede og skottede over til Otto. »Ja, det var vist noget i den retning. - - Nå, det var mig, der skulle trække!«

EN SKIPPERSKRØNE AF CARL HERMANSEN

Illustreret af Thora Lund

Skønt november måned gennemgående ikke har noget godt lov på sig, så var denne novemberdag i St. Georges-kanalen så mild, så stille og så fredelig som nogen kunne ønske sig. Det var, som om der stod endnu et pust af efterårets mildhed ud fra den wallisiske kyst, og havet var blåt og blankt som et spejl. Når man har så smukt et novembervejr på søen, er det, man kommer til at spekulere over, hvad godt man i grunden har gjort, siden man skal have det så godt.

Det var derfor ikke underligt, at der herskede en mild og venlig stemning om bord på det danske dampskib »Frederiksholm«, mens det roligt gled op gennem kanalen på vej fra Cardiff til Liverpool. Og så var der een ting til, som yderligere forhøjede den hyggelige stemning om bord. I dag var det tydeligt at mærke, hvad menuen stod på. Passerede man kabyssen, mærkede man den dejligste duft af gule ærter. Og kokken, hvis borgerlige efternavn ingen kendte, for om bord hed han kun Lauritz Grydebøf, var en mand, som nok forstod at lave gule ærter. De var vidt berømte. Ingen vidste, at han nogen sinde havde smagt gule ærter som dem, Lauritz lavede. Her kunne ikke engang vor mor være med i vognen. Kokken var i det hele taget yderst populær om bord. Maden var der aldrig noget at klage over. Det skulle da lige være, når der blev serveret hvid sagsuppe, for når det var tilfældet, sagde tredje styrmand, Olsen, altid, at Lauritz havde selv drukket rommen og havde nøjedes med at ånde på sagsuppen; men dels var det nu ikke så ofte, man fik sagsuppe, og dels havde Lauritz så mange andre dyder, at dette lille intermezzo med rommen var noget, man gik let henover.

Rygtet havde nået hver mand om bord, og alle glædede sig til den dejlige middag, som ventede. Og så var det, tragedien ske-

te. Måske styrmand Olsen var den, som havde glædet sig allermest, for han var en stor gourmand, og så var han endda den første, som opdagede, hvad der skete. Han havde lige lænet sig ud for at se efter et eller andet i læsiden, da han stivnede ved det syn, der mødte ham. Lauritz kom ganske roligt bærende med en stor gryde gule ærter - og hældte hele indholdet over bord. Olsens første tanke var, at Lauritz var blevet grebet af et pludseligt anfald af sindssyge. Sådan noget gør et normalt menneske virkelig ikke. Og inden han havde fået sig sundet, kom Lauritz med nok en gryde, og også dens indhold gik ud til Rasmus. Nu måtte Olsen have vished. Han fik fløjten frem, og en mand kom op på broen. Olsen gav ham ordre til at få undersøgt, hvad det i grunden var, der var sket; om det kunne tænkes, at Lauritz virkelig var blevet splittergal. Fem minutter senere kom manden tilbage. Nej, der var ikke noget i vejen med Lauritz. Der var derimod noget andet, det var galt med.

Lauritz havde kommet dåsetimian på ærterne, og da han begyndte at røre i gryderne, opdagede han en umiskendelig lugt af mug. Dåsetimianen havde været rådden, og grydernes dejlige indhold var på eet minut blevet uspiseligt. Og nu var det så nær middag, at der ikke blev tid til at gøre det om igen. Kokken måtte finde på noget nemt og hurtigt, og så blev det altså til vandgrød. Nu er vandgrød jo i almindelighed ikke nogen spændende ret. Det er den slags, man spiser i bevidstheden om at have gjort sin pligt, og så er der egentlig ikke mere at sige om vandgrød. Men så oven i købet at skulle have en så kedsommelig ret, netop som man havde gået og glædet sig til gule ærter. Det var næsten mere, end man kunne bære.

Efter denne sørgmodige middag stod nogle stykker uden for hovmesterens kammer og drøftede den triste begivenhed. Og Olsen, som ikke kunne forvinde sin skuffelse, tog hovmesteren i forhør om, hvor han havde købt den fordærvede timian. Hovmesteren gav sig til at rode i sine papirer, og sandelig fandt han notaen på dåsetimianen. Jo, nu huskede han det hele. Her stod det jo: »Chr. Andersen, Grønt & Frugt. Alt i Konserver, Jagtvejen 277. Der er Helse i Havesager.« Jo det stod ham nu klart, forklarede hovmester. Det var netop om morgenen, som de var afsejlet fra København samme eftermiddag, at hovmester var kommet forbi denne grøntforretning, da han kom i tanker om, at han måtte være forsynet med timian, og da han havde afsluttet sin ordre hos selskabets sædvanlige provianteringshandler, var han gået ind i denne forretning og havde købt dåsetimianen. »Synes I ikke, det er frækt,« sagde andenmester, »at sådan en slyngel har mod til at reklamere med, at der er helse i havesager, når han har væ-

Den dejligste duft af gule ærter —

ret på nippet til at forgive et helt skib.» «Kan vi ikke få sådan en fyr for søretten?» føjede lampemanden til. »Hvis vi nu alle sammen havde ligget syge i nat på grund af det sprøjt, han har leveret, så havde måske både skib og mandskab været i den yderste fare.« »Næ,« mente Olsen, »for søretten kan vi nok ikke få ham; men jeg synes, at han på en eller anden måde skal mærke vor hævn, for der er nu engang visse ting, man ikke begår ustraffet.« Det var den almindelige mening, at dette skulle hævn, men det var ikke så lige en sag. Havde man haft den ukendte grønthandler Chr. Andersen for sig i dette øjeblik, havde han utvivlsomt fået et par på skrinet, men han sad jo i fred og ro intetanende på Jagtvejen. Men han kunne vente sig, kunne han. Dog var der den hage ved hele spørgsmålet, at sådan som »Frederiksholms« rute lå, ville det vare både år og dag, inden man genså Jagtvejen. Fra Liverpool gik turen til Grønland, derfra til canadisk havn, og hvad der så videre skulle ske, det vidste ikke engang skipper.

Men netop den aftenstund, man havde lodsskibet »Liverpool Pilot« i kikkerten, kom - som alle geniale opfindelser gør det - løsningen med eet som et lyn til styrmand Olsen. Han kunne ikke lade være med straks at fortælle lampemanden, som havde rørtørn, om sin mageløse opfindelse. Han havde i sit kammer en større kollektion af prospektkort fra alle verdens lande. Nu ville han dele disse kort ud, så hver mand fik eet, og når han så kom til Liverpool, skulle hver mand skrive en hilsen til grønthandler Chr. Andersen på Jagtvejen. Men de skulle ikke sendes i klump fra Liverpool, kun eet skulle han få derfra. Men vi må snakke med folk fra andre skibe, stikke dem en shilling for porto og ulejlighed og så få dem til at afsende kortet fra den fjerneste havn, de kommer til. Ideen fængede som ild i strå, og snart var alle mand med på spøgen, selvfølgelig med undtagelse af skipper og maskinchefen og overstyrmanden. Men man havde den tilfredsstillelse, at Olsen kunne fortælle, at skipper syntes, det var en knippelgod ide.

Sådan gik det da til, at der under et ugelangt ophold i Liverpool blev aflagt så mange skibsbesøg, at skipper en dag i godt lune bemærkede, at man skulle tro, at hele besætningen var blevet ansat ved sømandsmissionen. Men forøvrigt lykkedes denne mission fortræffeligt. Søfolk, som mere end mange andre har et klart begreb om, at vi mennesker er sat i denne verden for at hjælpe hinanden, forstod udmærket, at en mand, som havde narret hæderlige sømænd så grusomt, fortjente en alvorlig advarsel, og man lovede at poste de betroede kort på bedste måde.

Sådan gik det da til, at samme dag som »Frederiksholm« passerede Skye for nordgående, modtog grønthandler Andersen et prospektkort fra Liverpool, forestillende toldbygningen. Der stod bare: De skulle skamme Dem. Ingen hilsen fra Olsen. Chr. Andersen, som aldrig havde været i Liverpool, og som ingen bekendte havde der,

grundede en del over dette kort. Hvorfor i alverden skulle han skamme sig? Og da han mente at have den reneste samvittighed, viste han kortet til sin kone, som heller ikke forstod et muk af det hele. Nå, det klarede sig nok, enten var det en eller anden, som ville have lidt sjov med dem, eller også var det vel fra en, som ikke var rigtig klog. Fjorten dage senere kom postbudet en morgenstund ind i butikken. »Der er er kort til dig fra Afrika, Andersen, skal du til at sælge bananer til niggerne, Andersen?« Andersen tog kortet. Det var stemplet Dakar, og der stod: Du kan tro, at her er hedt. Men du skal få det hedere, når du skal stå til regnskab for dine synder. Ingen hilsen fra Petersen.

Allerede næste dag kom postbudet med et udenlandsk kort til grønthandleren. »Hør, Andersen, er du ved at starte et verdensfirma, eller er du blevet medlem af de hersens filateister, du får jo efterhånden kort fra hele verden.« Med skæl-

Hele indholdet gik over bord!

vende hånd tog Andersen kortet. Det var stemplet New York, og det forestillede Sing-Sing fængslet. Der stod: Her skal du komme til at tilbringe de næste toogtyve år, du som har toogtyve menneskers velværd på din samvittighed. Ingen hilsen. Schmidt. Der hengik nu en fjorten dages tid i fred. Det vil sige, fred havde grønthandleren nu ikke, for han grublede og grublede over, hvad det dog kunne være. Var han, lille mand, pludselig kommet ud for en verdensomspændende sammensværgelse? Var der en gangsterbande, som havde fået øje på ham, eller hvad var meningen? Så kom der kort med grønlandsk frimærke. Der stod: Du har ødelagt min profession, mit gode navn og rygte. Men vent dig! Ingen hilsen fra Lauritz.

Det næste kort var fra Jamaica, og det lød kort og godt: Nu har vi lastet bananer, og vi har sørget for at stoppe godt med giftslanger i de kasser, der er bestemt til din møgbiks. Vi håber, der bliver godt med bid. Ingen hilsen. J. Jensen.

Nu begyndte grønthandler Andersen at blive virkelig urolig. Der måtte da være en sammensværgelse på spil. Det begyndte at knibe med hans nattesøvn, og han ry-

Var det en gangsterbande, der havde fået øje på ham?

stede på hænderne, hver gang han så et postbud. En dag betroede han sig til politibetjenten, som han kendte, for han slog ikke så sjældent en sludder af med ham, når han patruljerede i gaden. Betjenten så på de hidtil indkomne kort og mente ikke, at det kunne nytte at melde det til politiet. Ganske vist kunne man nok sige, at det lød som slemme trusler, og den slags havde man selvfølgelig ikke lov til at skrive til folk. På den anden side kom disse trusler jo fra vidt forskellige mennesker og fra så at sige hele jordkloden, og man kunne vist ikke vente, at politiet ville sætte en verdensomspændende efterforskning i gang for Andersens skyld. Og det forstod Andersen i grunden godt.

Men kortene vedblev at strømme ind. De kom fra Rio, fra Port Adelaide i Australien og mange andre steder. Og indholdet var altid det samme, varieret på passende måde, og altid med: Ingen hilsen.

En dag sagde Andersen til sin kone: »Hør, mor, jeg tror ikke, jeg kan holde dette her ud længer. Du har så tit snakket om, at vi skulle købe et hus på landet og dyrke frugt og grønsager, og så kunne vi lade Asta og Søren få forretningen her.

Der måtte da være en sammensværgelse på spil!

Og nu ser jeg, at der er et hus, idyllisk og med bindingsværk og fire tønder land have, til salg i Ganløse. Skulle vi ikke tage og købe det og så have fred?» Og Marie, som altid havde ønsket sig et hus med have ude på landet, gav sin gemal et rigtigt smækkys, og så ringede Chr. Andersen til ejendomsmægleren.

Og sådan gik det til, at da hovmester Villy Simonsen en dag den følgende sommer kom forbi ad Jagtvejen, lagde han mærke til, at der stod: Chr. Andersens efft. Grønt & Frugt. Alt i Konserves. Der er Helse i Havesager. Hov, tænkte han. Det var jo der, jeg fik den fordærvede dåsetimian. Jeg må hellere kigge indenfor.

Men kortene vedblev at strømme ind

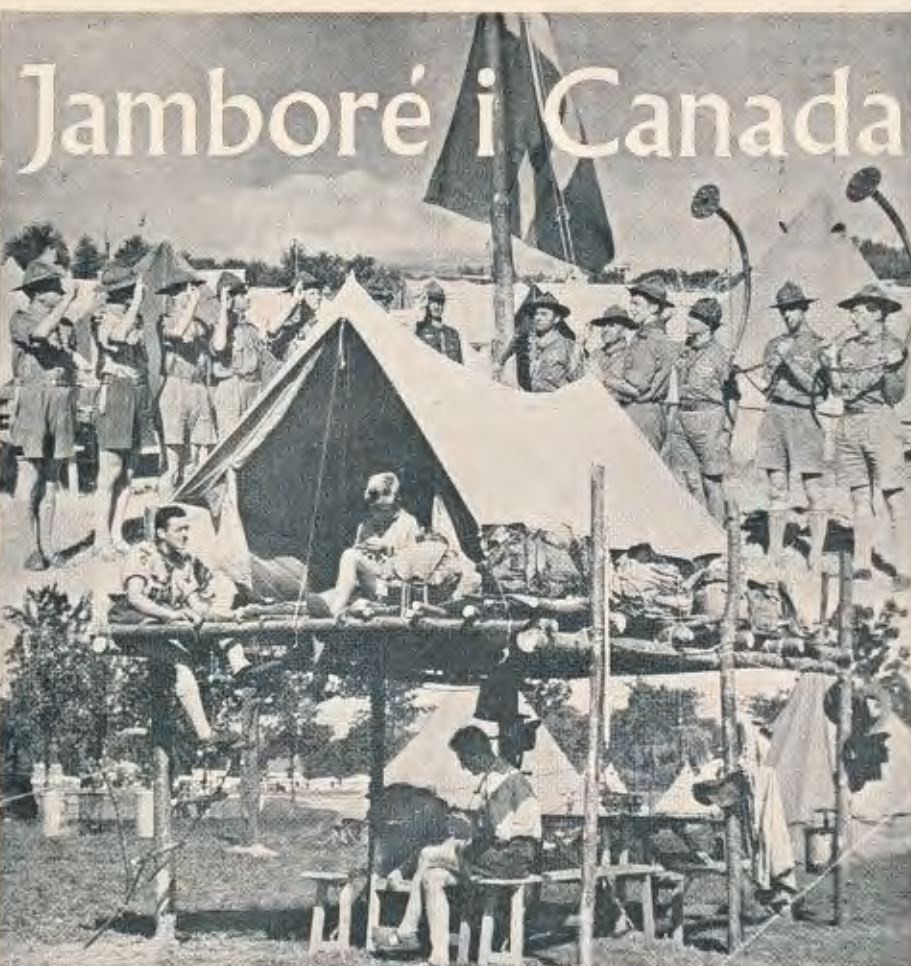
Nå, Chr. Andersen var der ikke, han havde afstået forretningen for et år siden til sin datter og svigersøn. Men han bor nu i Ganløse. »Og hvad laver han så der?» spurgte hovmesteren. Jo, han dyrkede en stor have og kunne således levere friske varer til sin gamle forretning. Om herren ville se de dejlige purrer der? De var lige kommet fra Ganløse, taget op i aftes, og friske og fine.

»Nå, ja så, vil De hilse Chr. Andersen fra hovmesteren og sige til ham, at blot han vil holde sig til de friske grønsager, skal der ikke ske ham noget ondt. Men jeg havde en hel del besvær af den dåse timian, som var muggen.«

Chr. Andersen fik beskeden, og han åndede lettere op. Han skulle aldrig mere i livet beskæftige sig med dåsegrønsager.

Og da han om aftenen stod og røg sin pibe, mens han så på den lovende æblehøst, sagde han til sin kone: »Du mutter, der er i grunden ingenting så galt, uden det er godt for noget. Var de her søfolk ikke blevet gale i hovedet, så havde vi endnu siddet inde i den sodede by. Det er jo i grunden alle de prospektkort, vi kan takke for, at vi har det så hyggeligt og fredeligt i Ganløse. Nu tager jeg og slår dem alle sammen op i lysthuset, og så vil vi tænke venligt på sømændene, som nu ikke mere er vrede på os, og glæde os over, at alle de ingen-hilsner fik så dejlig en virkning.«

Den 8. verdensjamborees Budskab

VED WILLIAM HILLCOURT

Fjorten danske spejdere og førere er for ikke så længe siden vendt hjem fra deres livs helt store spejderoplevelse - den 8. verdensjamboree, som afholdtes ved Niagara-on-the-Lake i Canada. Da de ankom til jamboreen, var de glade, fordi de havde fået lov til at repræsentere Danmark. Og da de forlod lejren, var de aldeles betaget af at have levet med i en af de virkelig store spejderbegivenheder sammen med 11.000 spejderkammerater fra 63 andre lande og kolonier.

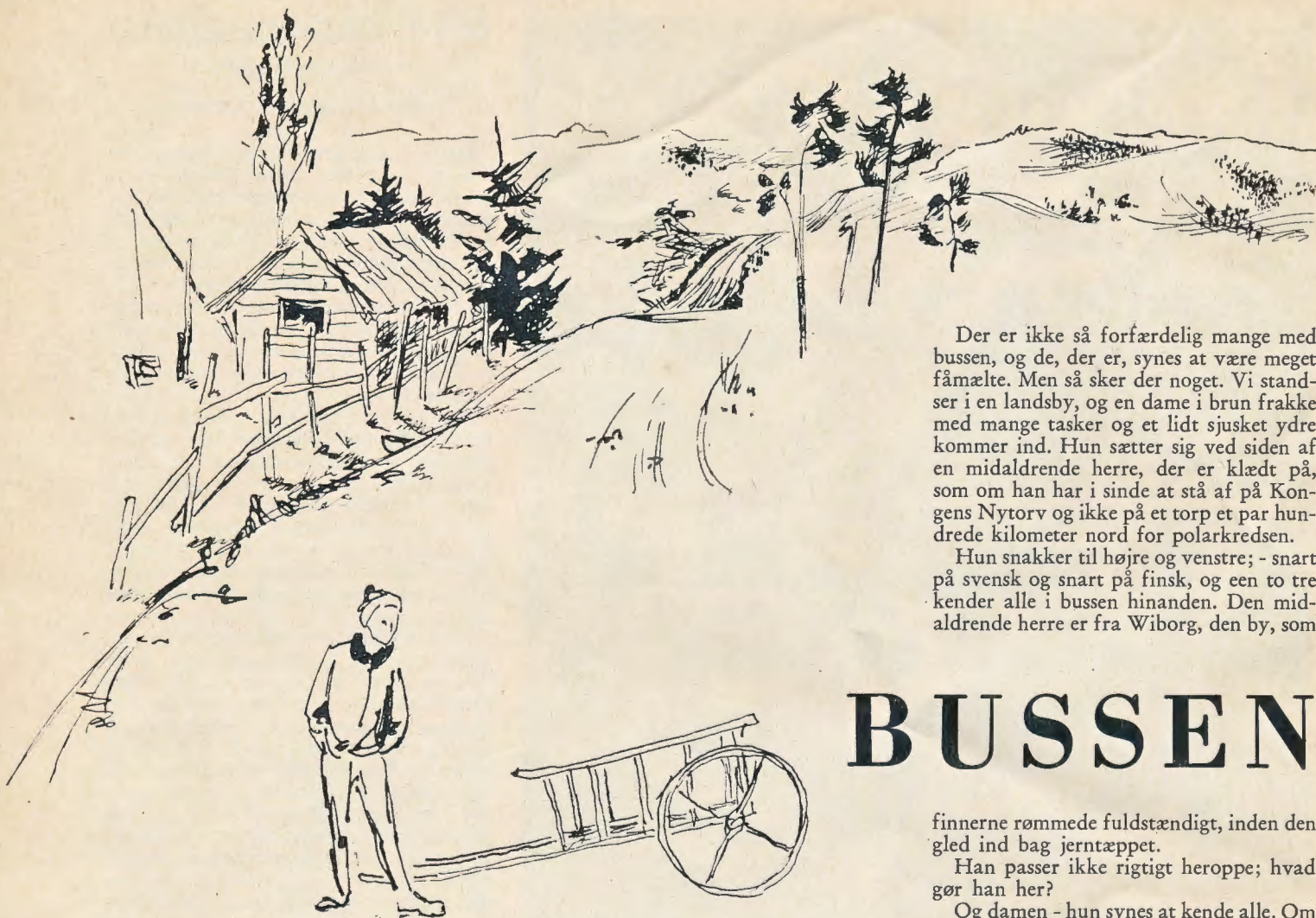
Den 8. verdensjamboree var en pragtfuld oplevelse for alle. Det canadiske spejderkorps tog sig af deltagernes materielle fornødenheder; men der var een ting, som man ikke kunne fremskaffe på forhånd: den ånd, der skulle råde i jamboreen. Den måtte spejderne i lejren selv skabe. Det stod til hver enkelt lejrdeleger at få vakt den til live. - Og den blev vakt til live i allerhøjeste grad!

Den rette jamboreeånd begyndte at gro, i samme øjeblik spejderne ankom til lejren. Den steg under den betagende indledningshøjtidelighed, hvor de alle 11.000 for første gang var sammen. Den fik yderligere næring, når man mødtes ved lejrbrønd og ved kammeratlige sammenkomster, når man af lagde besøg i hinandens lejre, når man snakkede sammen og slentrede rundt sammen på den store lejrplads, når man flokkedes ved opvisningerne på arenaen, når man udvekslede adresser og byttede mærker. Og den nåede sit højdepunkt på afslutningsdagen, da spejdere fra alle verdens egne sluttede broderskabskreds med hinanden under armen. Den 8. verdensjamboree er forbi. Men det påhviler hver enkelt af os at få den spejderånd, som prægede den, til at brede sig, til den når ud til den mindste gren af vor bevægelse.

To år frem og spejderbevægelsen bliver 50 år. Fra dens beskedne begyndelse har dens påvirkning til det gode udbredt og udviklet sig indtil i dag, hvor millioner af frhedselskende drenge og mænd slutter kredse om vor bevægelse, bærer den frem og er stolte over dens fremgang. Meget er opnået, men når vi ser fremefter, er vi klar over, at der endnu er meget at udrette, før spejderbevægelsens håb om en virkeliggørelse af broderskab mellem alle mennesker vil have bredt sig over hele verden.

Verdensjamboreen viste, at dette broderskab ikke er en luftig dagdrøm, men en opnåelig mulighed. Jamboreen gav os en yderligere inspiration til at møde udfordringen om fremtidens verden. Med hjælp fra vor Gud og Fader kan vi gå frem i kamp for en bedre forståelse mellem alle folkeslag og for frihed for alle.

Dette er den 8. verdensjamborees udfordring til os. Og over for den har vi hver især ansvar, hvad enten vi måtte blive hjemme i vort eget land, eller vi var mellem de få, som fik del i kammeratskabet i »De nye horisoners jamboree«.

TEGNET OG FORTALT AF KIRSTEN DRAGSTED

Skov, skov, skov - lave spredte grantræer i det uendelige og en gruset vej, der bugter sig op og ned mange, mange mil mod nord.

Der er noget dragende ved en sådan vej, der fører en bort over fjerne horisonter. Man kikker på et bestemt punkt langt forude og prøver at gætte sig til, hvad man vil få at se, når man har nået det. - Man ser et lille hus ligge helt for sig selv i skoven med vippebrønd foran og vasketøjet lysende broget mellem træerne, og man fortæller sig selv en historie om de mennesker, der bor derinde og aldrig ser andre end sig selv og bussen, der kører forbi om torsdagen.

Jeg havde ikke tænkt mig Lapland sådan. I hvert fald ikke med så megen skov. - Lapland bør være øde. Ingen huse, ingen træer, kun vidtstrakte moser og fjelde, hvor små nomadestammer vandrer.

Det findes måske også et sted langt ude ad den bugtede gule linie foran bilens forrude, men den rigtige vildsomme ødemærke får man ikke serveret foran en busrude. Det manglede også bare.

Finland ligner på kortet en bondekone, der står og rækker armene i vejret; polarkredsen er bæltet og Lapland alt det, der

er ovenfor. I krigen mistede hun hovedet og den venstre arm, men dog holder hun stand. Bussen, jeg sidder i, er på vej fra bæltet op mod den højre arm, som endnu vinker dristigt inde mellem Norge og Sverige.

Kun en eneste sammenhængende kørevej fører over den 400 km lange strækning, og har man ærinde uden for den, kan man i hvert fald ikke komme med noget offentligt transportmiddel.

På forreste sæde i bussen sidder en ca. 12 årig billetkontrollør. Nettet over ham er fuldt af pakker; han sidder med øjnene stift hæftet på landskabet. Af og til springer han til døren, åbner den, uden at bussen standser farten, sigter omhyggeligt, og et bundt breve lander i vejkanthen.

En eller anden vil komme fra skoven og samle dem op. Kommer han langvejs fra, det ved jeg ikke. Måske er han sendebud fra en hel landsby, der ligger borte fra vejen.

Nu kom der breve! Nu kom der aviser; nyheder for hele ugen. Nogle mennesker et sted i ødemærket kommer i berøring med verden i det korte sekund, hvor en vogndør går op og i.

Der er ikke så forfærdelig mange med bussen, og de, der er, synes at være meget fåmælte. Men så sker der noget. Vi standser i en landsby, og en dame i brun frakke med mange tasker og et lidt sjusket ydre kommer ind. Hun sætter sig ved siden af en midaldrende herre, der er klædt på, som om han har i sinde at stå af på Kongens Nytorv og ikke på et torp et par hundrede kilometer nord for polarkredsen.

Hun snakker til højre og venstre; - snart på svensk og snart på finsk, og een to tre kender alle i bussen hinanden. Den midaldrende herre er fra Wiborg, den by, som

BUSSEN

finerne rømmede fuldstændigt, inden den gled ind bag jerntæppet.

Han passer ikke rigtigt heroppe; hvad gør han her?

Om damen - hun synes at kende alle. Om hver, der står af, har hun en ny livshistorie at berette. En har sit hjem i Enontekiö, en anden forlod os i Kittilä. Der er 158 km imellem; alligevel ved hun alt om dem begge. Jeg kan tænke mig, at hun til daglig residerer på et bjerg midt i Lapland med en snor ud til hver indbygger.

Snart ved hun også om mig, at jeg er fra Danmark, men for øjeblikket bor i Helsingfors og agter mig til Pallastunturi i nat, hvis jeg ellers i Muonio kan få fat i en bil, der vil køre mig derop.

Nu vender hun sig om til en lys, køn ung pige. Et par skovhuggere blander sig i samtalen, og snakken går videre på finsk.

Skoven åbner sig lidt efter, og vejen går brat ned mod en elv. - Her synes den at ende!

Ganske vist ses en vej på den anden bred; men ingen bro eller færge kan føre os derover.

I strandkanten ligger en tømmerflåde og skulper, og et tov er spændt fra bred til bred.

Bussen sagtner ikke farten synderligt. Den styrer lige ned mod elven. Den - jeg strækker halsen ekstra gang - kører direkte ud på tømmerflåden.

Det vipper voldsomt! Et øjeblik tror jeg, vi går på næsen; men så kommer vi flot, og alle stiger ud og tager fat i tovet, forrest chaufføren med sin billetdreng, så de to skovhuggere, den pæne herre fra Wi-

borg, damen, den unge pige og ind imellem mig. Og så trækker vi allesammen - hiv! Vi glider et stykke frem - een gang til hiv - og endnu et par meter. Vi når vel til den anden bred og fortøjer vores tømmerflåde.

Et stykke kører vi langs elvbreden. Der er meget smukt og mere frodigt end andre steder.

Så et sted skal den unge pige af. Hun bliver hentet af en dreng med en grinagtig trækvogn. Det skal vist være en høvogn, men der kan ikke ligge mere hø på den, end der kan vokse på en almindelig græsplæne.

Med kufferterne på vognen maser de op ad en stejl sti. Jeg kan følge dem fra mit vindue, mens bussen holder. Hvad gør de nu? Der ligger en grenbunke tværs over stien og spærrer dem vejen. Det er for resten underligt, hvordan de grene er kommet der, for det er jo ikke grangrene.

Lige med et kommer der liv i grenene. To og to farer de i vejret. En hel flok rensdyr styrter nedad mod bilen og forsvinder i skoven på den anden side vejen.

Bussens »radioavis« kan ikke dy sig: »Undrer på, hvor længe hun holder det

- og så her i mørketiden med dårlig belysning.

Lapperne forstår ikke, at de skal holde sig fra de farlige områder. De må også følge deres rener, det er nu deres måde at leve livet på; men så kommer de jo bærende med sådan en lapgubbe, der er løbet på en landmine, og han ser ikke godt ud.

Det er ikke noget for en kvinde; nej, det synes jeg altså ikke, det er - og hun får lov at stå og amputere på sit køkkenbord. Det er sandelig ikke morsomt!»

Hun siger »ikke morsomt«, som om hun taler ud fra sin egen dyrekøbte erfaring.

Nu er hun forlængst ude af syne, den modige pige. Hvor modig hun er, ved hun nok ikke selv - endnu!

Skoven har lukket sig om os! Stadig skov, mange, mange mile skov.

Tyndere og tyndere bliver den, lave forpuskede træer, der står så langt fra hinanden, at man har på fornemmelsen, at man kan sidde på hug og se horisonten.

Nogle steder lægger jeg mærke til, at der ligger nogle mystiske hytter smækket sammen af grene og dækket med jord. Først troede jeg, at det var nogle børn, der havde lavet dem; men efterhånden som

TIL VERDENS ENDE

ud! Doktor Surronen havde da prøvet lidt af hvert, før han kom her; men hun der så meget nybagt ud.« »Doktor?« sagde Wiborgmanden forbavset.

»Ja, det var den nye distriktslæge. Surronen ville ikke mere. Han har kæmpet så længe for at få en klinik, men det er der ikke råd til.

Det er umulige forhold at arbejde under

jeg ser flere, kan jeg tænke mig, at de må tjene et voksent formål. Vi når netop sådan en hytte, der er lavet af en voksen mand, og skovarbejderne gør sig klar med deres rygsække.

Hvad er meningen?

»De bor der da ikke!« siger jeg noget forbløffet til vort oplysningsbureau, og som det må ligge enhver god buspassager på sinde at bringe sine medmennesker al den oplysning, de ønsker, samt en hel del mere, erfarer jeg straks alt, hvad hun ved

om skovhuggere, der laver sig små jordhytter, hvor de i øjeblikket er ved at fælde træer.

Nå ja, naturligvis, skoven er lidt større, end jeg er vant til; der er ikke noget med at tage øksen på nakken og gå hjem hver aften.

Damen rømmer sig og ser underfundig ud. »Den lange så mig nu ikke ud til at ville bruge armene bare for at hugge træer. Han var ikke meget for at snakke, men han antydede noget, så man har jo lov at gætte.«

Hun ser sig om for at konstatere, om den vakte nysgerrighed er tilfredsstillende. Jeg er mest spændt på, hvor længe hun kan holde tæt med sine gisninger, hun skal jo også passe på ikke at forpasse lejligheden.

Men ok, det taktiske øjeblik er hun selv i stand til at finde; hun ved alt om den kunst.

»Det var vel en af disse guldgravergubber«, henkaster hun let; mens mine ører står på stilke. »Der har været nogle stykker af dem i den sidste tid; men hvis nogen har fundet guld, så har de holdt ualmindelig godt tæt med det«.

*

Den korte polardag er forlængst til ende. Gennem mørket kan man skimte, at vi nu er oven for skovområdet. På den nøgne jord står her og der nogle sorte skorsteneganske for sig selv. De ligner bornholmske silderøgerier, men står tilbage fra de huse, der er brændt under tyskernes tilbagetog fra Lapland.

Bussen kører lige ud på tømmerflåden, som vipper voldsomt.

En klat lyspunkter skimtes forude, og hurtigt haler vi ind på dem. Nu er vi i en hyggelig landsby, lidt større end de forrige. Der har været marked, kan man se. Små staldlygter svinger sagte over boder og pakkasser. En gammel zigøjner forsøger at sælge en radmager hest. Den vil ikke løbe så adræt som en ridehest, hvorfor han sparker arrigt til den.

En yngre kvinde med mange skørter i stærke farver og et malerisk sjalslynget om hovedet vinker ad bussen. Hun er i følge med en lille sorthåret størrelse i en alt for stor kjole. Men man tænker ikke på barnets tøj. Man ser kun hendes store, sorte øjne, som hun hæfter, snart på den ene, snart på den anden i bussen. De sætter sig på bageste bænk, men øjnene slipper os ikke, det er som de sidder fast med klister på ens ryg. Man vil, eller man vil ikke! I alle tilfælde; så kan man ikke lade være med at lade sig distrahere af de øjne.

Nu samler den snakkende dame sine tasker og går frem til forreste sæde for at instruere chaufføren om, hvor han skal standse. Det er ganske overflødigt. Han ved udmærket godt, hvor hun bor.

Farvel til højre og venstre. Hun er nær ved at kysse os alle sammen. Så endelig er hun nede og forsvinder ind i sit hus.

»Puheluasema« står der over døren. »Hvad betyder det?« spørger jeg Wiborgmanden, som hedder Bjørneberg.

Samtalestation!

Der blev stille i bussen. Mørket spærre for udsynet; tilbage er kun den sagte duven, motorstøjen og hjulenes knirken over gruset. Man sidder og falder hen. Lydene smelter sammen med vognens bevægelser. Det hele går op i en højere enhed.

Og så pludselig - som om det hører med - lyder der kraftig sang fra bagsædet. En mærkelig rytme, et mærkeligt sprog, og så fuldkommen naturligt som en, der giver sig helt hen til sin sang og glemmer alt omkring sig.

Det spreder stemning. Jeg føler mig pludselig hensat til et helt andet sted. Et sted, hvor jeg engang har været. Jeg har en ganske bestemt fornemmelse af et stort, brunt rum med mange mennesker. Det er varmt, og jeg føler et svagt pust fra et åbent vindue. Et eller andet sted fra kommer den samme mærkelige sang, kraftig og vedvarende. Der er noget helt forkert ved det; den sang hører ikke til på det sted.

Hvor var det dog? Min hjerne arbejder febrilsk med at fremkalde flere enkeltheder, og så pludselig ser jeg for mig en hel skov af staffelier, unge mennesker af flere nationer, mest Amerikanere; allesammen står de og skræver med en palet i hånden, og på modellens forhøjning sidder en farvestrålende zigøjnerske med sit strengeinstrument i skødet og synger så hengivent, som sad hun helt alene i en spansk bjergegn og følte, at hun måtte have luft for sin betagelse over en storslået natur.

Jo, det var på malerskolen i Paris. Jeg husker med eet, at jeg tænkte: »Hende må jeg male«, og jeg smurte løs i et sindsygt tempo, som om jeg kunne nå at gribe sangens rytme og holde den fast med farverne.

Siden så jeg hende en enkelt gang. Hun sad på Madeleinekirkens trappe en søndag formiddag omgivet af en barbenet børneflokk. Den ældste pige på 10-12 år stod foran de andre og rakte tiggende en hånd ud mod kirkegængerne. Hun var så mager. Jeg husker mest hendes bedende øjne.

Jeg betragter den lille pige i bussen, hun sidder der time efter time og siger ikke et ord. Jeg kan ikke lade være at tænke: »Hvordan mon det egentlig er at være zigøjnerbarn?«

*

Endelig - endelig nærmer vi os Muonio. Næsten 10 timer er gået, siden vi startede fra torvet i Rovaniemi.

Jeg er blevet gode venner med Bjørneberg, og vi er blevet enige om at dele en bil til Pallas.

Vi står af et sted i mørket, og lader bussen glide fra os. Her ligger et lille hus med en vognmand.

Bilen, vi lejer, er en varevogn. Vi sidder bagi og hopper på hver sin taburet.

Der er ikke så langt til Bjørnebergs hus, og så får han pludselig det mageløse indfald at invitere mig til aftensmad.

Jeg bliver ganske overrasket over her midt i ødemarken at træde ind i et stort hus med smukke møbler og moderne finsk kunst på væggene.

Der kommer en kage på bordet, som Bjørneberg har med fra Rovaniemi. Det afsløres for mig, at det er hans kones navnedag, som jeg meget belejligt er dukket op til som eneste gæst.

To småfyre, der egentlig er lagt i seng, sidder og hopper i en sofa og kalder mig »tatti«, det finske ord for tante.

Jeg kan ikke rigtig finde ud af sammenhængen med de børn, for jeg synes, ægteparret er for gammelt til at være deres forældre; men på den anden side er de for unge til at være bedsteforældre.

Det er den slags gåder, man sjældent får opklaret, for man kan jo ikke så godt sige: »Hør, er det nu også Deres egne børn?«

Sammenhængen kommer lidt senere foran en kampestenspejs i den næste stue.

»Vi er som sagt fra Wiborg«, siger fru Bjørneberg, »men vi flyttede herop inden den anden fredsslutning. Huset, vi boede i, fik en fuldtræffer, så vi havde ikke problemer med at pakke noget flyttelæs, da vi rejste«. Jeg kikker hen på de to små kvikke fyre og siger: »Det er da godt, de ikke var født den gang«. »Ja,« siger hun og betragter dem længe, mens hun genoplever noget i erindringen. »Vi havde to piger«. Hun gør en lille pause, så siger hun: »De kunne være 15 og 18 nu«.

To små brødre og to søstre, der aldrig har set hinanden!

Og - hvor underligt i grunden - først bor man i en stor by og er far og mor og Pricken og Inga, og så pludselig befinder man sig så fjernt fra mennesker som muligt og er far og mor og Bertil og Bo.

*

Man kan sidde i en bus og forestille sig alt muligt om det, man vil få at se, og de mennesker, man får en flygtig berøring med, og så er virkeligheden tit en hel anden.

THORA LUND: SPEJDERLOVENS § 6

Når sneen vælter fra himmelens skyer,

og vinteren strenges i lande og byer,

vor Tinka hækler og strikker og syr

— en spejder er god mod små kolde dyr!

SPEJDERJUL 1955

Udgivet af: KFUM-Spejderne i Danmark, Det Danske Spejderkorps, Det Danske Pigespejderkorps og KFUK-Spejderne i Danmark.

Redaktionsudvalg: Gudrun Due Jensen, Annesofie Hermann, Fritz Lerche og Erik Schwarz (ansvarhavende redaktør).

Forside af Herluf Jensenius, bagside af Aage Gotved. Side 2: Børge Høft foto eneret. Side 27: Jonals Co. eneret.

Nøddekækkeren udført af Jørgen Clevin. Bilaget »Spor i Sne« tegnet af Poul Valentin Jensen med eneret for Spejderjul.

Typografi: Erik Ellegaard Frederiksen. Omslag: L. Levison junr., Akts., København. Tryk: Aarhus Stiftsbogtrykkerie A/S, Århus.

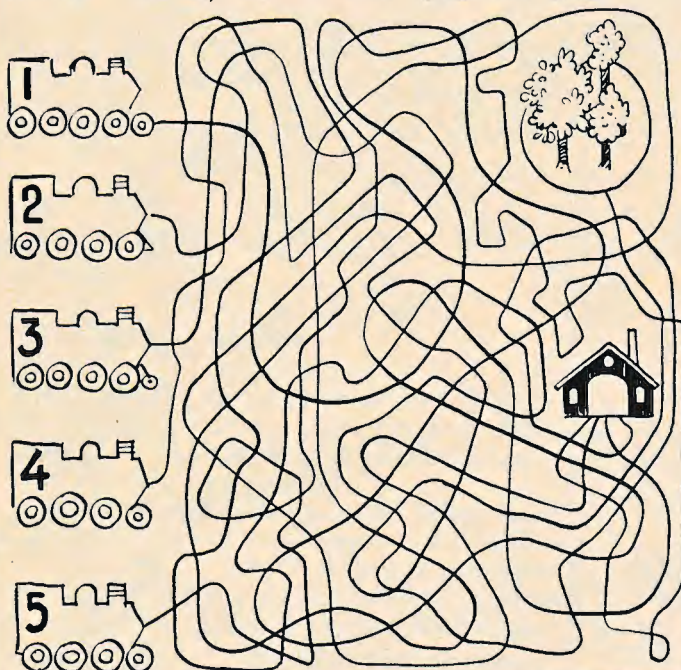
PRIS KR. 1,50

Nøddeknekkeren

TILLÆG TIL SPEJDER-JUL 1955

HVILKET TOG KØRER TIL DEN GRØNNE SKOV ?

HVER ENESTE
OPGAVE HAR
ET NUMMER.
HER ER NR. 1
SKRIV LØSNING
SIDE 8

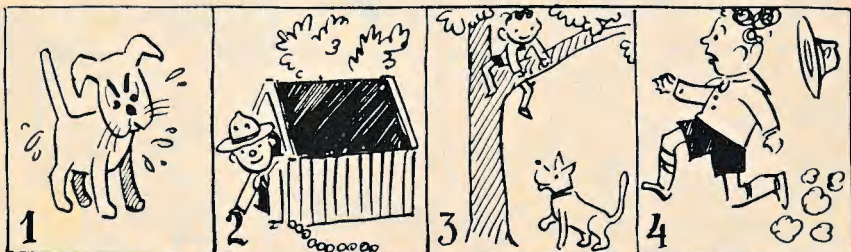
DE 5 SMÅ
LOKOMOTIVER
STÅR UDE TIL
VENSTRE.
ET AF LOKOMO-
TIVERNE SKAL
IKKE I
REMISEN.
HVILKET NR.
HAR LOKOMO-
TIVET DER KØRER
TIL SKOVEN

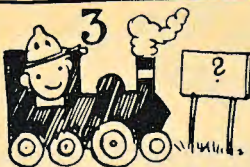
1

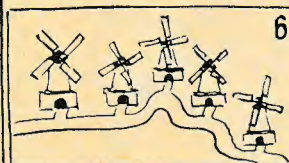
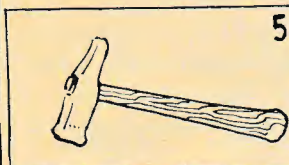
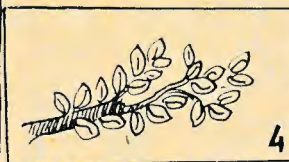
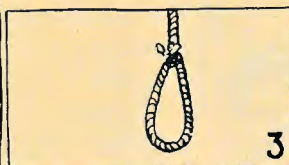
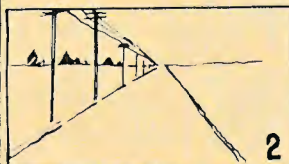
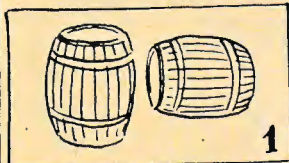
JENS ER GOD TIL AT FOTOGRAFERE. HER ER 4 AF HANS
BILLEDER. DE SIDDER IKKE I RIGTIG NUMMERORDEN. PRØV
OM DU KAN ANBRINGE DEM I RIGTIG RÆKKEFØLGE

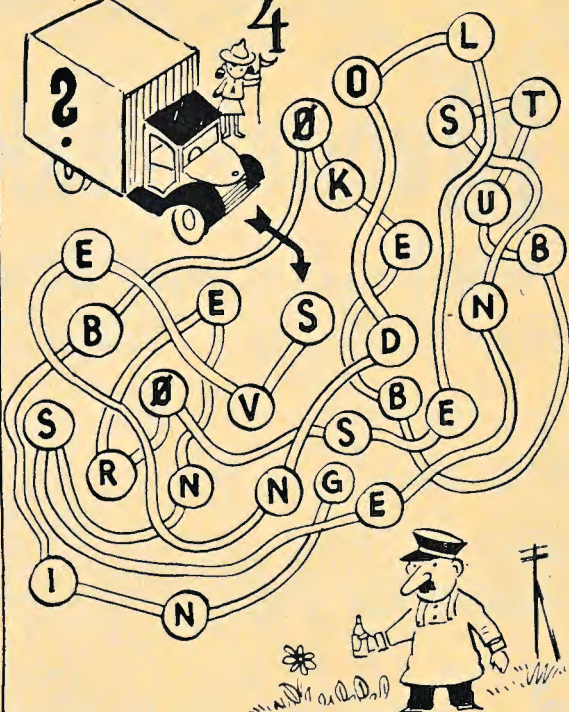
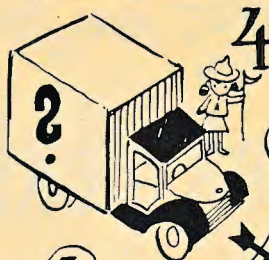
TÆNK DIG GODT OM - SE GODT EFTER OG SKRIV LØSNINGE PÅ SIDE 8

OLE SPEJDER
VAR PÅ TUR RUNDT I
DANMARK. HVILKE 6
STEDER BESØGTE HAN?

SKRIV LØSNINGEN PÅ
SIDE 8

KENDER DU MANDEN HER? HAN ER FLYTTEMAND.
FØLG DEN VEJ, HANS BIL KØRER, SÅ KAN DU
FINDE UD AF, HVAD HAN HEDDER
OG HVOR HAN BOR.
SKRIV LØSNINGEN PÅ SIDE 8

HERUNDER KAN DU SE 7 TEG-
NINGER. FIND UD AF, HVAD DE
FORESTILLER OG SKRIV SÅ FØRSTE
BOGSTAV AF HVERT ORD OP.
AF DISSE 7 BOGSTAVER KAN DU
LAVE ET HELT NYT ORD. HVILKET ORD? DET ER
NOGET DER KØRER PÅ GADEN

SKRIV LØSNING SIDE 8

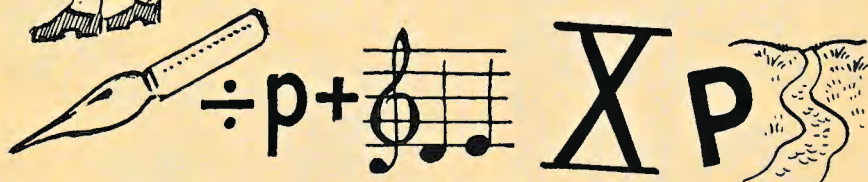

HVAD KIGGER LISE
MON PÅ?
FARV DISSE NUMRE

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
A																						
B																						
C																						
D																						
E																						
F																						
G																						
H																						
I																						
J																						
K																						
L																						
M																						
N																						

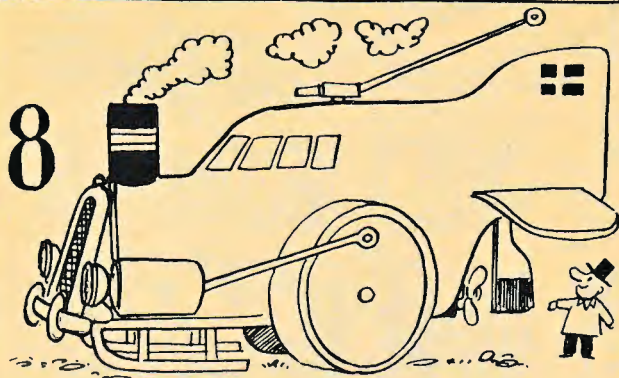
GULE: E 5 - E 6 - E 7. BRUNE: F 16 - G 15 - G 16 - H 8 - H 9 - H 10 - H 11 - H 12 - H 13 - H 14
H 15 - H 16 - B 19 - C 19 - D 19 GRØNNE: C 7 - C 8 - C 9 - D 7 - D 9 - E 8 - E 9 - F 8 - F 9 -
G 3 - H 3 - I 3 - G 5 - H 5 - I 5 - E 19 - F 19 - G 19 - H 19 - I 19 - F 21 - G 21 - H 21 - I 21
FARV TIL SIDST HELE J-RÆKKEN OG HELE L-RÆKKEN BLÅ.

EN ALMINDELIG REBUS OPGAVE NR. 7

TAG PAPIR OG BLYANT OG PRØV.
SKRIV LØSNINGEN PÅ SIDE 8

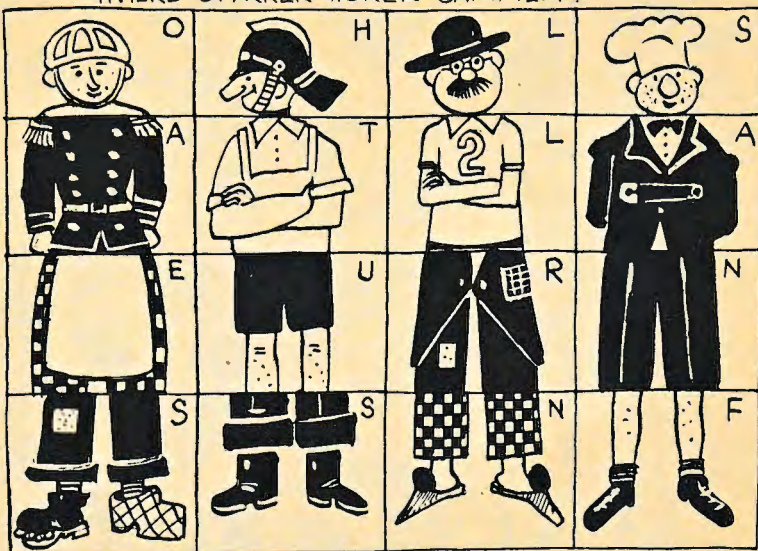
8

KAN DU OGSÅ
OPFINDE
NOGET?
DENNE MÆRKE-
LIGE
MÅSKINE ER LAVET
AF 7 FORSKELLIGE,
SOM DU GODT KEN-
DER. HVAD ER DEN
BYGGET AF?
SKRIV LØSNINGEN
PÅ SIDE 8

9

DISSE 4 FIGURER ER SKÅRET OVER.
HVLKE STYKKER HØRER SAMMEN?

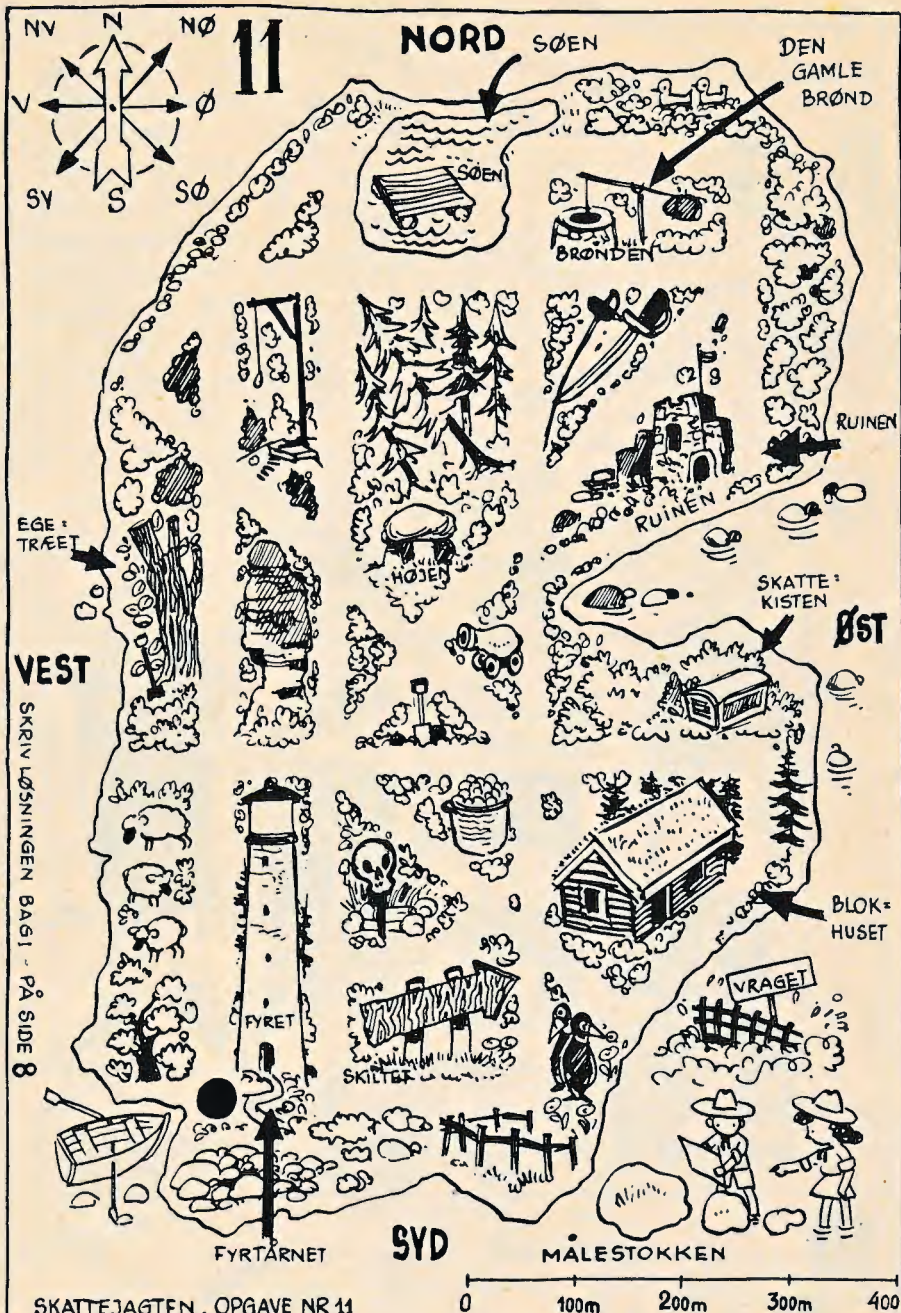
HVAD HEDDER DE 4 MÆND HER. BOGSTAVERNE SKAL LÆSES FRA
OVEN OG NEDEFTER. NAVNENE BEGYNDER ALTSÅ MED O-H-L-S
SKRIV LØSNINGEN PÅ SIDE 8

10

HVAD ER DET FOR 2 DYR,
SOM KIGGER PÅ
HINANDEN?

BEGYND VED
PILENE

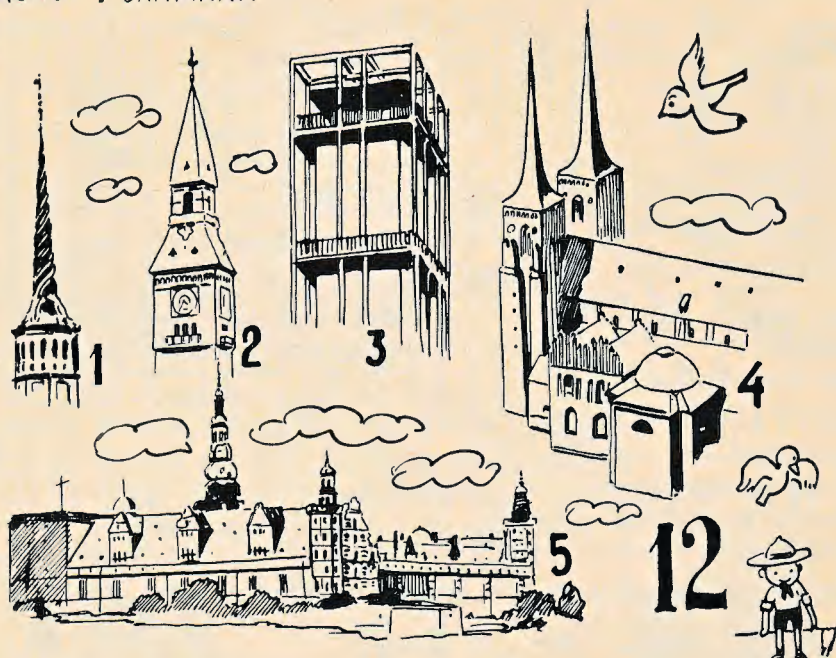

SKATTEJAGTEN. OPGAVER NR 11

SØRØVEREN GIK I LAND VED DEN LILLE BÅD. HAN BEGYNDTE VED DEN SORTE PRIK. GÅ SAMMEN MED HAM. BRUG MÅLESTOKKEN OG FØLG FORKLARINGEN. GÅ FRA PRIKKEN 800 m MOD NORD. DREJ 500 m MOD ØST. 400 m MOD NORD. 200 m MOD VEST. GÅ 900 m MOD SYD. 200 m VEST. GÅ SÅ 900 m. MOD NORD OG BAGEFTER 300 m MOD SYDVEST OG 600 m MOD SYDØST. DREJ SÅ 200 m MOD SYDVEST. 100 m MOD VEST. 200 m MOD NORD. 400 m MOD ØST 100 m SYD. 200 m MOD SYDVEST. 400 m MOD NORDVEST. 600 m. MOD NORDØST. GÅ TILSIDST 200 m MOD SYD. HER LIGGER SKATTEN GEMT. MEN HVOR ER DET ?

RUNDT I DANMARK . . .

LISE OG JENS HAR VÆRET RUNDT I DANMARK I DERES SOMMERFERIE. HER SER DU 5 AF DE BYGNINGER, DE SÅ PÅ TUREN. KAN DU KENDE DISSE BYGNINGER, HVIS IKKE, SÅ FIND NOGLE BØGER, DU KAN SE DET I.

SKRIV LØSNINGEN PÅ SIDE 8

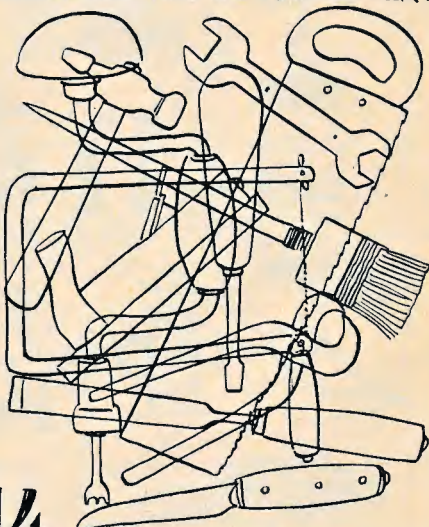
HVAD VEJER ELEFANTEN?
LÆG TALLENE SAMMEN

13

SKRIV LØSNINGEN
PÅ SIDE 8

HVORMANGE TING ER TEGNET HER?

14

SKRIV TINGENE OP PÅ LØSNINGSSIDEN

Nøddeknækkerens opgaver

Atter i år bringer Nøddeknækkeren en række interessante og spændende opgaver. I år er tegneren Jørgen Clevin mester for dem.

Når du har løst så mange af opgaverne, som du kan, udfylder du side 7 og 8 og afriver disse sider.

Løsningerne sendes til Spejder Juls redaktion, og kuerten udfyldes som vist på denne tegning.

Alle kan indsende løsninger; men kun de, som har „alle 14 rigtige“, kommer i betragtning ved udtrækningen af gavekort-præmierne.

Derimod kommer alle, som har mindst „10 rigtige“ i betragtning ved udtrækningen af bogpræmier og ekstrapremier.

PRÆMIER:

For ALLE rigtige:

- 1 gavekort på 100 kr.
- 2 gavekort på 50 kr.
- 4 gavekort på 25 kr.
- 8 gavekort på 15 kr.
- 16 gavekort på 10 kr.

For mindst 10 rigtige:

- 32 bogpræmier samt
- 64 ekstra-præmier: Særtryk af instruktionstavlen „Spor i sne“ i speciel udførelse.

Inden 1. januar 1956 indsendes løsninger, og navnene på vinderne af de 31 gavekort vil blive meddelt i de 4 korps spejderblade. Præmierne vil i løbet af januar måned blive tilsendt vinderne.

NAVN: _____

ADRESSE: _____

BY: _____

Jeg er født d. _____

19 _____

Er 1/1 - 1956

år

Eventuel præmie ønskes fra _____ depot

HERPÅ SKRIVES LØSNINGERNE

SKRIV BÅDE LØSNINGERNE OG DIT NAVN OG DIN ADRESSE
MED PÆNE TYDELIGE BOGSTAVER. SKRIV SMÅT

1 LOKOMOTIV NR: _____
KØRER TIL SKOVEN _____

2 FOTOGRAFIERNES ORDEN

ER:

3

OLE BESØGTE DISSE 6 BYER:

1 _____ 4 _____

2 _____ 5 _____

3 _____ 6 _____

4 FLYTTEMANDEN HEDDER:

HAN BOR I: _____

5

DET NYE ORD ER:

6 LISE KIGGER PÅ:

7

I REBUS-OPGAVEN ER LØSNINGEN

8

DEN MÆRKELOGE MASKINE AF
DISSE 7 TING:

1 _____ 4 _____

2 _____ 5 _____

3 _____ 6 _____

7 _____

9

DE 4 MÆND HEDDER:

1. _____ 3. _____

2. _____ 4. _____

SKRIV TYDELIGT

10

DE 2 DYR, SOM KIGGER PÅ
HINANDEN ER:

1 _____

2 _____

11

SKATTEN LÅ GEMT:
SÆT X VED DET RIGTIGE

I SØEN

I RUINEN

VED BRØNDEN

I SKATTEKISTEN

I FYRTÅRNET

12

DE 5 BYGNINGER ER:

1	_____
2	_____
3	_____
4	_____
5	_____

13

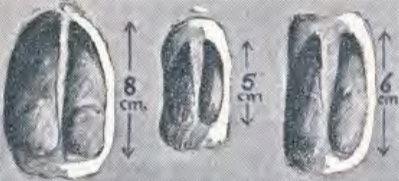
ELEFANTEN VEJER

 kg

14

DE 11 TING IMELLEM HINANDEN ER:

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

												
Kronedyr	Rådyr	Dådyr	Ræv	Hund	Kat	Odder	Grævling	Hermelin	Mår	Hare	Egern	Mus
												
												
Gang	Salon	Trav	Trav	Salon	Trav	Spring	Trav	Spring (Hop)	Spring	Salon	Spring	Spring

SPOR I SNE

Tegnet med eneret for Spejder Jul af cand. mag. Poul Valentin Jensen.